ЗВЯЗДА

28 чэрвеня 1996 г. пятніца, № 164 (22967)



● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● цана 1000 рублёў

РОЗГАЛАС

БУДАЎНІЦТВА ЗАВОДА Ў АПЧАКУ ПАЧНЕЦЦА 8 ЛІПЕНЯ

Пераможцам тэндэра на будаўніцтва завода па вытворчасці аўтамабіляў «Форд» у Апчаку названы будаўнічы трэст «Мінскрамбуд», паведаміў генеральны дырэктар СП «Лада-ОМС Холдынг» Аляксей Ваганаў.

У тэндэры, які быў абвешчаны ў студзені 1996 года, акрамя вышэйназванага прадпрыемства прымалі ўдзел вытворчае будаўніча-мантажнае аб'яднанне «Мінскпрамбуд», турэцкая будаўнічая фірма ENKA і фінская ЕКЕ. 1-2 ліпеня плануецца падпісанне кантракта паміж СП «Форд Юніон» і трэстам «Мінскрамбуд» на будаўніцтва завода, а 8 ліпеня, па словах спадара Ваганава, пачнуцца будаўнічыя работы. Генеральны дырэктар «Лада-ОМС» паведаміў, што набор будаўнікоў пачнецца адразу пасля падпісання кантракта з трэстам. Неабходная колькасць працоўных, якія будуць задзейнічаны на будаўніцтве, — 600 — 900 чалавек. Па словах спадара Ваганава, будаўнікі завода будуць атрымліваць самую высокую заработную плату сярод будаўнікоў рэспублікі — 400 — 500 долараў у месяц.

Забягаючы наперад, адзначым, што такую ж суму, якая перавышае сярэднюю зарплату па рэспубліцы ў 3-4 разы, будуць атрымліваць і рабочыя прадпрыемства. Завод павінен быць уведзены ў студзені-лютым 1997 года. Першы аўтамабіль павінен сысці з канвеера ў красавіку будучага года.

Жанна КАТЛЯРОВА.

АДПАЧЫНАК

ДРУГАЯ ЗМЕНА Ў ДЗІЦЯЧЫХ ЛАГЕРАХ АДПАЧЫНКУ МОЖА ЗУСІМ НЕ АДКРЫЦЦА

Таму што, як паведаміў намеснік старшыні Федэрацыі прафсаюзаў Рэспублікі Беларусь, старшыня праўлення фонду «Здароўе» Мікалай Іванавіч Рош, для гэтых мэтаў зараз маецца усяго толькі 5—8 працэнтаў неабходнай сумы. 24 чэрвеня некаторыя прадпрыемствы адкрылі другую змену, а вось што рабіць з астатнімі (пераважная большасць лагераў адкрые другую змену 5 ліпеня) — пакуль невядома.

Кабінет Міністраў вырашае пытанне аб выдзяленні для гэтых патрэб крэдыту ў памеры 50 мільярдаў са сродкаў фонду занятасці, але тут таксама яшчэ шмат нявырашанага.

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

ПАСТАНОВА ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Аб узнагароджанні Яроменкі М. М. Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Прэзідыум Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

За вялікі ўклад у развіццё беларускага мастацтва і ў сувязі з сямідзесяцігоддзем з дня нараджэння ўзнагародзіць старшыню Канфедэрацыі беларускіх творчых саюзаў і культурных фондаў, народнага артыста СССР і Рэспублікі Беларусь Яроменку Міхаіла Міхайлавіча Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь **С. ШАРЭЦКІ.**

26 чэрвеня 1996 г., г. Мінск. № 398-XIII.

НОВЫЯ ПАСЛЫ ВЫКАЗАЛІСЯ ЗА РАЗВІЦЦЁ СТАРЫХ ТРАДЫЦЫЙ

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка прыняў 27 чэрвеня даверчыя граматы ад Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Каралеўства Тайланд Сучыты Хіранпрык і Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Ісламскай Рэспублікі Пакістан Хасана Сармада.

У прывітальнай прамове Прэзідэнт пажадаў дыпламатам, што яны знойдуць разуменне і садзейнічанне на ўсіх узроўнях вертыкалі ўлады беларускай дзяржавы.

У час кароткай сустрэчы сам-насам былі абмеркаваны надзённыя праблемы беларуска-тайландскага і беларуска-пакістанскага супрацоўніцтва. У прыватнасці, у ходзе сустрэчы Аляксандра Лукашэнкі з пасолам Пакістана ішла размова аб пастаўках трактароў «Беларус» і іншай сельскагаспадарчай тэхнікі ў Ісламабад. Хасан Сармад заявіў, што яго краіна вельмі зацікаўлена ў прадаўжэнні і развіцці ўзаемавыгаднага эканамічнага супрацоўніцтва з нашай дзяржавай. «Пакістан быў адной з першых краін, якія прызналі незалежнасць Беларусі ў 1991 годзе. Прысутнічаю для абмеркавання многіх праблем паміж нашымі дзяржавамі, і зраблю ўсё магчымае, каб нашы дзяржавы працавалі ў канструктыўным напрамку», — сказаў Хасан Сармад.

Вадзім МІЛІЦЫН, БЕЛТА.

СІТУАЦЫЯ

«НЕ БУДЗЕ ПА-МОЙМУ — УЗАРВУ КВАТЭРУ!»

26 чэрвеня «Звязда» паведаміла пра трагедыю ў Слоніме: тры чалавекі атруціліся чадным газам з-за неспраўнасці газавай калонкі, размешчанай у ваннай. І вось зноў — «газа-забойца». Праўда, на гэты раз нейкіх тэхнічных непаладак не было. Ды і бяды, дзякуй Богу, а найперш міліцыі, удалося пазбегнуць. Хапіла ўсё была зусім побач.

24 чэрвеня ў 19 гадзін 20 хвілін у Ленінскі РАУС г. Гродна з дома № 11 па вуліцы Сухамбаева па «02» патэлефанаваў Ч., які, як пазней высветлілася, інвалід, 1957 года нараджэння. Ён запатрабаваў праз 10—15 хвілін даставіць у кватэру яго жонку і сына. Інакш, маўляў, ён адкрые газ і кватэра будзе ўзарвана. Аказалася, што тэлефоннага «жарту», як гэта нярэдка адбываецца, не было.

(Заканчэнне на 3-й стар.)

ЖЫЦЦЁ І ЦЭНЫ

ЁСЦЬ МІЛЬЁН, А ШТО КУПІЦЬ?

Заробак (фактычна налічана) штатных работнікаў Пастаўскай узбуйненай друкарні (галаўнога прадпрыемства) за май бягучага года.

дырэктар — 2.401.000 рублёў;
галоўны бухгалтар — 1.692.300;
інжынер-тэхнолаг — 1.617.500;
наборшчык машыннага набору — 1.096.700;
наборшчык ручнога набору 5-га разраду — 1.077.900;
наборшчык ручнога набору 4-га разраду — 1.002.600;
друкар 5-га разраду — 1.096.700;
друкар 4-га разраду — 1.021.400;
загадчык паліграфічнага абсталявання — 1.234.600;
стэрэатыпёр — 1.234.600;
прыбіральшчыца — 388.500.

У суму заробку ўваходзяць прэміі, індэксацыі, надбаўкі і г.д. Грошы работнікам выплачваюцца заўсёды своечасова, за чэрвень ужо выдадзены аванс. Апошняя выплата — 3 чэрвеня мінулага года.

Узровень рознічных цэн на некаторыя прамысловыя і харчовыя тавары ў дзяржгандлі г. Паставы

цэны на сённяшні дзень:

батон 1-га гатунку (0,5) — 2.800;
кілбаса (кг) — 26.200;
каўбаса паўвэнджаная (кг) — 51.300;
пельмені (0,5 кг) — 10.800;
малако 3,2- працэнтнае (без пасуды, 0,5 л) — 1.900;
каўбаса «Віцебская» (кг) — 38.500;
тварог 9-працэнтны (кг) — 17.500;
піва (з пасудай, 0,5 л) — 4.600;
цыгарэты без фільтра (пачак) — 1.700;
морква (кг) — 4.500;
касцюм мужчынскі п/ш — 835.800—988.000;
жаночы касцюм (з шарсцяной тканіны) — 845.000—1.040.000;
боты жаночыя па сезону — 325.000;
шкарпэткі мужчынскія — 8.800—10.700;
кухонны гарнітур (кампл.) — 7.194.500;
тэлевізар каляровы (51 см) — 3.245.000 рублёў.

Падрыхтаваў **Сяргей РАСОЛЬКА.**

БАНКАЎСКАЯ СІСТЭМА Ў КОЛЕ ФІНАНСАВЫХ ПРАБЛЕМ

У бліжэйшы час нашай банкаўскай сістэме пагражае непрыемнае ўзрушэнне. Да такой высновы прыходзяць некаторыя спецыялісты, якія аналізуюць ход апошніх падзей на гэтым рынку. Фінансавыя праблемы, якія адчулі на сабе многія фінансавыя ўстановы, апошнім часам абвастрыліся.

Як вынік, вялізся гэта ў затрымку плацяжоў: банкі сёння не ў стане выконваць свае фінансавыя абавязацельствы. Напрыклад, у панядзелак і аўторак банкі не змаглі выканаць шэраг абавязацельстваў перад сваімі кліентамі па прычыне таго, што ў іх на карэспандэнцкіх рахунках не было сродкаў. Вядома, што для таго, каб нармальна праходзілі плацяжы, трэба, каб у банкаў была адпаведная ліквіднасць, якая выражаецца ў сумах на карэспандэнцкіх рахунках банкаў у Нацыянальным банку. Гэта ліквіднасць, як адзначыў у гутарцы з карэспандэнтам нашай газеты намеснік старшыні Нацбанка Павел Калаур, нязначная. Таму і ўзнікаюць ... на жаль, не ва ўсіх.

Дарэчы, у аўторак на праўленні Нацыянальнага банка Беларусі быў абмеркаваны пакет ... банкаў. ... нязначная ліквіднасць і прыпынены міжбанкаўскі рынак па крэдытах накладае адбітак на агульнае становішча спраў у банкаўскай сістэме. На думку спецыялістаў, пакуль у банкаў ёсць магчымасць аператыўна адгукнуцца на цяперашнюю сітуацыю (напрыклад, тыя ж нязначныя запасы валюты), каб выйсці з піке, аднак, па меркаванню многіх, ... новы хочуць знайсці надзейнага партнёра. Размова ідзе аб далучэнні банкаў да апошняга. У прыватнасці, акцэнт робіцца на «Мінсккомплексбанк», «Комплексбанк», «Поіск» і «Брэсткомбанк». У «Белзнешэканомбанку» гэтую інфармацыю не пацвердзілі. Чакаем развіцця падзей...

Ігар ШЧУЧЭНКА.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА:

«У РЭСПУБЛІЦЫ БУДУЦЬ СТВАРАЦЦА ЎСЕ ЎМОВЫ ДЛЯ ПАДТРЫМКІ НАШЫХ ВУЧОНЫХ І НАВУКІ»

Урачыстае ўручэнне першых адзінаццаці нацыянальных дыпломаў доктара і кандыдата навук адбылося 26 чэрвеня ў рэзідэнцыі Прэзідэнта. Вітаючы ўдзельнікаў сустрэчы, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што гэта падзея, несумненна, увойдзе ў гісторыю нашай маладой незалежнай дзяржавы.

— Я разумею, наколькі вялікая роля беларускіх вучоных у развіцці нашага грамадства, і таму стараюся апошнім часам удзяляць вялікую ўвагу праблемам навукі, — сказаў Прэзідэнт. — Са стварэннем Беларускай вышэйшай атэстацыйнай камісіі адна з іх вырашылася. Гэта лагічнае заканчэнне таго працэсу, які даўно павінен быў быць завершаны. Цяпер нашы вучоныя могуць не толькі пісаць дысертацыі, але і абараняць іх непасрэдна ў рэспубліцы, атрымліваючы вучоныя ступені і нашы нацыянальныя дыпломы. Я ведаю, якая гэта каласальная праца, асабліва ў такіх складаных сацыяльна-эканамічных умовах. Мы будзем ствараць усе ўмовы для падтрымкі нашых вучоных і нашай навукі. Я вельмі ўважліва назіраю за работай ВАКа. З боку кіраўніцтва краіны да работы гэтай камісіі будуць прад'яўляцца вельмі высокія патрабаванні, каб там не штампаваліся ліпавыя вучоныя, а званні атрымлівалі дастойныя і заслужаныя людзі за значную навуковую працу.

Аляксандр Лукашэнка выказаў шкадаванне наконт таго, што вельмі марудна ідзе рэфарміраванне беларускай навукі. Паводле яго слоў, назіраецца сутыкненне нейкіх кланавых інтарэсаў і ў Акадэміі навук, і ў навуцы ВНУ, і ў галіновай. Пры гэтым з боку саміх вучоных канцэпцыя рэфарміравання навукі да гэтага часу Прэзідэнту не прапанавана.

Закрануў у сваім выступленні кіраўнік дзяржавы і яшчэ адну важную, на яго погляд, праблему. У рэспубліцы ўтварылася каля трыццаці недзяржаўных грамадскіх акадэмій, якія прысвойваюць званні, і сёння з'явілася ўжо столькі акадэмікаў, што стварылася проста ненармальная сітуацыя. «Настаў час пакласці гэтаму канец, — заявіў Аляксандр Лукашэнка. — Вучоныя павінны быць вучонымі, хопіць пладзіць акадэмікаў, якія не маюць ніякіх адносінаў да навукі».

Старшыня ВАКа Анатоль Дастанка адзначыў, што створаная нацыянальная сістэма атэстацыі ўяўляе сабой разгалінаваную сетку навуковых падраздзяленняў. Сёння дзейнічае 25 экспертных саветаў, у якіх экспертызу работ ажыццяўляюць 257 найбольш кваліфікаваных дактароў навук. Дзейнічаюць 122 саветы па абароне дысертацый, утвораных у 78 навуковых і вучэбных арганізацыях рэспублікі. У іх саставе больш за тысячу дактароў навук, якія разглядаюць работы па 223 спецыяльнасцях прыродазнаўчых, тэхнічных і гуманітарных навук. Хоць большая частка саветаў сканцэнтравана ў Мінску, абараняць дысертацыю можна практычна ва ўсіх абласных цэнтрах нашай рэспублікі, а таксама ў шэрагу гарадоў і пасёлкаў: Жодзіна, Горках, Самахвалавічах, Прылуках, гэта значыць у цэнтрах, дзе створаны дастойныя навуковыя школы.

Цяпер найбольш забяспечаны навуковымі кадрамі медыцынскія, фізіка-матэматычныя і тэхнічныя навукі, хоць і тут па асобных спецыяльнасцях ёсць пэўныя дыспрапорцыі. А па такіх спецыяльнасцях, як «міжнароднае права», «сусветная гаспадарка», «міжнародныя эканамічныя адносіны», «эксплуатацыя паветранага і міжнароднага транспарту», «перапрацоўка сельгаспрадуктаў» і па ваенных спецыяльнасцях няма ні аднаго доктара навук. Па спецыяльнасці «будаўніцтва нафтаправодаў, баз і сховішчаў» няма нават кандыдатаў навук. Слаба забяспечана вучонымі культуралогія, псіхалогія, архітэктура, фармацыя, геаграфія, а таксама шэраг іншых спецыяльнасцей. Выклікае занепакоенасць кіраўніцтва ВАКа і той факт, што ў органах дзяржаўнай улады і кіравання працуюць на сённяшні дзень усяго каля ста дактароў і кандыдатаў навук. Разам з тым навуковыя кадры рэспублікі старэюць. Сярэдні ўзрост кандыдатаў навук — 45 гадоў, дактароў — 55. Сярод комплексных мераў, накіраваных на вырашэнне кадравай праблемы, важнейшымі, на думку Анатоля Дастанкі, з'яўляюцца: наданне дастойнага статусу вучонаму, прымальнае фінансаванне навуковых даследаванняў, першачарговае выдзяленне сродкаў па праектах перспектыўных маладых вучоных.

На здымку: Аляксандр Лукашэнка ўручае дыплом доктара навук прафесару Белдзяржуніверсітэта Сяргею Рашэтнікаву.

І ўсё ж нацыянальная сістэма атэстацыі ўвайшла ва ўстойлівы рабочы рытм. У выніку работы ВАКа інтэлектуальны патэнцыял навукі павялічыўся на 85 дактароў навук і 519 кандыдатаў навук.

Дыплом пад нумарам 1 доктара фізіка-матэматычных навук Аляксандр Лукашэнка ўручыў прарэктару па навуковай рабоце Мазырскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута Васілю Шапялевічу. Сярод запрошаных на цырымонію ўручэння дыпломаў быў таксама першы ў нашай рэспубліцы доктар палітычных навук, якім стаў загадчык кафедры БДУ Сяргей Рашэтнікаў.

На сустрэчы з вучонымі прысутнічалі віцэ-прэм'ер Уладзімір Русакевіч, міністр адукацыі і навукі Васіль Стражаў, прэзідэнт Акадэміі навук Беларусі Леанід Сушчэня.

Віктар КУКЛОЎ, БЕЛТА.

ЯК АЗДАРАВІЦЬ ЭКАНОМІКУ...

Як паведаміла прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, 25 чэрвеня ў Прэзідэнта адбылася нарада з удзелам кіраўніцтва Кабінета Міністраў, Адміністрацыі і Службы кантролю Прэзідэнта, шэрага міністраў, старшынь аблвыканкомаў і Мінскага гарвыканкома, членаў Савета бяспекі аб мерах па аздараўленню эканомікі ў бягучым годзе і канцэптуальных падыходах да сацыяльна-эканамічнага развіцця рэспублікі ў 1997 годзе. З дакладамі па гэтых пытаннях выступілі віцэ-прэм'ер С. С. Лінг і старшыня праўлення Нацыянальнага банка Т. Д. Вінікава.

Адзначалася, што ў рэспубліцы дасягнута пэўная макраэканамічная стабілізацыя: інфляцыя не перавышае аднаго-двух працэнтаў у месяц, стабільны курс беларускага рубля, утрымліваецца ва ўстаноўленых межах дэфіцыт бюджэту. У шэрагу галін дасягнуты рост аб'ёмаў вытворчасці.

Разам з тым Прэзідэнт прад'явіў прэтэнзіі Кабінету Міністраў за значныя астаткі нерэалізаванай прадукцыі на прадпрыемствах, запазычанасць па заработнай плаце і пенсіях, перавышэнне тэмпаў росту імпарту над экспартам, вялікія неплацяжы прадпрыемстваў у бюджэт.

Ён падкрэсліў неабходнасць рэалізацыі комплексу мераў па ўдасканаленню сістэмы падаткаабкладання, абароне айчынных вытворцаў, паскарэнню прыватызацыі, прыцягненню інвестыцый, стварэнню новых рабочых месцаў.

А. Р. Лукашэнка звярнуў увагу членаў урада і іншых удзельнікаў нарады на неабходнасць канкрэтызацыі палажэнняў канцэпцыі ў праектах нарматыўна прававых актаў. Кабінету Міністраў даручана з улікам прапаноў удзельнікаў нарады, вучоных і практыкаў дапрацаваць праект праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця на 1996-97 гады і ў першай дэкадзе ліпеня прадставіць Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь.

БЕЛТА.

ЗАТРЫМАНЫЯ ГРОШЫ НАСТАЎНІКАМ, МАГЧЫМА, БУДУЦЬ ВЫПЛАЧАНЫ ДА 1 ЛІПЕНЯ. У МІНСКУ.

У сувязі з частымі ў апошні час званкамі ў рэдакцыю настаўнікаў, поўных законнага абурэння з нагоды нявыплаты своечасова зарплату і «адпускных», мы палічылі неабходным даць магчымасць выказацца і прадстаўнікам дзяржаўных структур у сферы адукацыі. Тым больш важны каментарый планава-эканамічнага аддзела ўпраўлення адукацыі Мінгарвыканкома, што званкі з прэтэнзіямі носяць пераважна ананімны характар.

Дарэчы, упраўленне адукацыі не мае непасрэднага дачынення да руху бюджэтных сродкаў, таму што з гарадскога бюджэту грошы паступаюць у райвыканкомы, а апошнія размяркоўваюць іх (калі ёсць што размяркоўваць) паміж бюджэтнымі арганізацыямі раёна.

Цяпер інфармацыя, якую маюць ва ўпраўленні адукацыі Мінгарвыканкома, — менавіта тут акумулюецца ўсе звесткі. За месяц май запазычанасці па зарплаце перад настаўнікамі цалкам ліквідаваны. Затрымкі, што маюць месца ў некаторых выпадках з атрыманнем авансу будуць ліквідаваны пры наступнай выдачы грошай, якая павінна адбыцца да 1 ліпеня. Менавіта такі тэрмін адпушчаны і Прэзідэнтам для выплаты грошай за чэрвень.

«Адпускныя» будуць выплачвацца штомесячна, да першага числа наступнага месяца.

Аднак грамадзяне Беларусі маюць сумны вопыт у плане выканання падобных абавязацельстваў, а таму, наколькі своечасова будуць выплачаны грошы настаўнікам за чэрвень, мы даведаемся ніяк не раней ліпеня, пры спрыяльных зразумела, абставінах.

З усяго можна зрабіць толькі тую выснову, што ніякай стабілізацыі і ніякіх гарантый у выплаце зарплат і «адпускных» грошай настаўнікам горада чакаць не даводзіцца, што цалкам заканамерна ў сітуацыі эканамічнага крызісу і невыканання бюджэту.

Настаўнікам жа давядзецца свой водпуск праводзіць у непасрэднай блізкасці ад рабочага месца і быць гатовымі прыбыць на службу па чарговую порцыю грашовых знакаў, што ім належыць.

Вольга СТАЎРОЎСКАЯ.

Закон Рэспублікі Беларусь
АБ ЗВАРОТАХ ГРАМАДЗЯН

Глава 1. Агульныя палажэнні

Артыкул 1. Сфера дзеяння Закона

Гэты Закон устанаўлівае парадак звароту грамадзян з прапановамі, заявамі і скаргамі да службовых асоб дзяржаўных органаў, органаў грамадскіх аб'яднанняў, устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў* незалежна ад формы ўласнасці, а таксама парадак разгляду прапаноў, заяў і скаргаў.

Дзеянне гэтага Закона распаўсюджваецца таксама на замежных грамадзян і асоб без грамадзянства ў межах іх правоў і свабод, прадугледжаных заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Парадак унясення і разгляду зваротаў грамадзян з заканадаўчай ініцыятывай рэгулюецца адпаведным законам Рэспублікі Беларусь.

Правілы, устаноўленыя гэтым Законам, не прымяняюцца ў выпадках, калі іншымі заканадаўчымі актамі Рэспублікі Беларусь, якія рэгулююць асобныя віды праваадносін, устаноўлены іншы парадак звароту грамадзян з прапановамі, заявамі і скаргамі, а таксама іншы парадак разгляду прапаноў, заяў і скаргаў.

Артыкул 2. Віды зваротаў

Звароты могуць быць індывідуальнымі або калектыўнымі, вуснымі або пісьмовымі.

Да зваротаў грамадзян адносяцца прапановы, заявы і скаргі.

Прапановы — звароты грамадзян, накіраваныя на ўдасканаленне нарматыўнага рэгулявання грамадскіх адносін шляхам прыняцця новых актаў заканадаўства або ўнясення змяненняў у дзеючыя акты заканадаўства, паляпшэнне дзейнасці ўстаноў, арганізацый, органаў і прадпрыемстваў.

Заявы — звароты грамадзян, накіраваныя на ўстараненне канкрэтных правапарушэнняў або рэалізацыю правоў і законных інтарэсаў грамадзян.

Скаргі — звароты грамадзян, якія змяшчаюць патрабаванне аднаўлення іх правоў і законных інтарэсаў, парушаных дзеяннямі або бяздзейнасцю службовых асоб адпаведных органаў, устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў.

Артыкул 3. Права на падачу звароту для абароны правоў і інтарэсаў іншага грамадзяніна

У выпадку, калі грамадзянін не мае магчымасці асабіста звярнуцца з прапановай, заявай ці скаргай, ён можа даручыць зрабіць гэта ад яго імя іншай асобе.

Зварот ад імя недзеяздольнага грамадзяніна або прызнанага абмежавана дзеяздольным падае яго прадстаўнік.

Артыкул 4. Патрабаванні, якія прад'яўляюцца да пісьмовых зваротаў

Пісьмовы зварот павінен змяшчаць подпіс грамадзяніна з указаннем прозвішча, імя і імя па бацьку, даныя аб месцы жыхарства або работы (вучобы), выкладанне сутнасці прапановы, заявы або скаргі. Звароты, якія не змяшчаюць такіх звестак, прызнаюцца ананімнымі і разгляду не падлягаюць, за выключэннем тых, у якіх змяшчаюцца звесткі аб злачынстве.

Звароты адрасуюцца службовым асобам органаў, устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў, у кампетэнцыю якіх уваходзіць вырашэнне пастаўленых у зваротах пытанняў.

Звароты, накіраваныя службовым асобам органаў, устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў, у кампетэнцыю якіх не ўваходзіць вырашэнне пастаўленых пытанняў, у тэрмін не пазней пяці дзён перадаюцца службовым асобам адпаведных органаў, устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў з паведамленнем аб гэтым грамадзянам.

* У далейшым — органы, установы, арганізацыі, прадпрыемствы.

(Заканчэнне на 3-й стар.)

РЭПАРЦЁР АТРЫМАЎ ЗАДАННЕ...

... НАБЫЦЬ ЧЭКІ «МАЁМАСЦЬ»

Недзе каля шасці гадзін вечара. Будынак аддзялення Ашчадбанка № 8388/0306, што па вуліцы Слабодскай, 15 беларускай сталіцы, нагадвае вакзал у перадсвяточныя дні. Даўжэзная чарга ўжо не ў стане размясціцца ў даволі прасторным памяшканні банка, і частка людзей заняла прыступкі ганка, суседнія лаўкі. А наведвальнікі ўсё прыбываюць. Іх чамусьці не палохае гэты вялікі натоўп — нашы суайчыннікі да ўсяго прывыклі. Тым больш, і адміністрацыя банка нікога не папярэджвае аб тым, што няварта губляць час, бо ўсіх сёння ўсё роўна не абслужаць. А калі так, то ўсе цярпліва чакаюць.

Кажуць, яшчэ пару тыдняў назад такіх чэргаў ля аддзяленняў ашчаднага банка не было. А ўсё таму, што газеты, радыё, тэлебачанне ўдарылі ва ўсе званы: хто да першага ліпеня не атрымае чэкі «Маёмасць», той не атрымае іх ніколі. Марна прападуць не толькі надзея хоць на нейкую частку заробленага за дзесяцігоддзі напружанай працай, але і тыя гадзіны, праведзеныя ў свой час у чэргах ЖЭСаў пры афармленні дакументаў.

... А час імкліва ляціць. Нехта ўжо даведаўся аб тым, што абслугоўваць наведвальнікаў будуць толькі да 19.30. Потым банк закрываецца. Людзі ўстрывожаны, але не настолькі, каб бразнуць дзвярыма і пайсці дадому. Усё ж тлее надзея: а раптам... Зноў жа і супрацоўнікі банка маўчаць, не папярэджваюць, мабыць, усё ж выдадуць тыя паперкі, тым больш, што прымаюць аплату пошліны ў памеры 15 тысяч рублёў. Паколькі засталося ўсяго тры дні — значыць пойдуць насустрач гэтым гаротнікам, выдадуць тыя чэкі.

І раптам у 19.30 супрацоўніца банка, якая абслугоўвала кліентаў, устала з месца і заявіла:

— Усё, больш нікога абслугоўваць не буду. Рабочы час скончыўся.

Людзі ў неўразуменні спачатку зашапталіся, потым загаманілі, загулі, бы той растрывожаны вулей.

— Што ж гэта за парадкі, калі людзей выганяюць на вуліцу, не абслужыўшы? — гнеўна пытае Вячаслаў Уельскі. — Учора на гадзіну адпрасіўся з работы, прыехаў сюды роўна ў 17.00. Дзве з паловай гадзіны адстаяў — безвынікова. Сёння прыехаў яшчэ раней, але зноў — ад варот паварот.

— Раней пра гэта трэба было дбаць, — парыруюць супрацоўнікі банка. — Праспалі, а цяпер мы з-за вас павінны губляць свой час?

Магчыма, яны маюць нейкую рацыю. Па чэкі трэба было прыязджаць раней. Але ж выдаюць тыя чэкі з 9.30 да 19.30 — якраз тады, калі людзі на рабоце. Дарэчы, сярод дзесяткаў наведвальнікаў, што былі ў зале, ніводнага — пенсіённага ўзросту. Дзядулі і бабулі свае чэкі даўно атрымалі. Рабочаму ж люду не так проста трапіць сюды. А ў суботу многія спяшаюцца на дачы, каб хоць бульбіну якую вырасціць. Родная ж дзяржава не вельмі клапоціцца пра іх дабрабыт. Вось калі падаткі, тады гатовы тры скуры злупіць. Аддай — і не грашы! А каб насустрач людзям пайсці, хоць на тыдзень змяніць распарадак, прадоўжыць час работы тых банкаў, пра гэта ніхто не дбае. І тых, якія з нейкай пагардай пазіраюць з-за сваіх шкляных перагародак на гэтых гаротных у натоўпе, па ўсім бачна, не надта хвалюе, што людзі нервуюцца, што ў некага дома дзеці галодныя.

І нават калі я не вытрымаў, звярнуўся па тлумачэнне да загадчыцы аддзялення Галіны Аўтуховай, тая, мелькам зірнуўшы на маё пасведчанне, кінула ў адказ:

— Пішыце куды хочаце!

І гэтулькі металу ў голасе жанчыны, што міжволі падумалася: вось і прыплылі. Цяпер мы ўжо не людзі, гайкі ды шрубы ў гэтым вялізным, дашчэнту разбалансаваным механізме, імя якому — дзяржава.

Уладзімір ГОЙТАН.

У АДДЗЯЛЕННЯХ АШЧАДБАНКА АЖЫЯТАЖ... ТАМ ВЫДАЮЦЬ ЧЭКІ «МАЁМАСЦЬ»

Як вядома, заявы аб налічэнні чэкаў прымаліся ў камісіях да 30 красавіка бягучага года. Аднак не ўсе правялі гэту аперацыю і чвэрць гараджан рэспублікі аказаліся за бортам чэкавай прыватызацыі. Апошні тэрмін атрымання чэкаў, аб'яўлены Міндзяржмаёмасцю, — 1 ліпеня. З прычыны таго, што да гадзіны «пік» засталося ўсяго некалькі дзён, людзі рынуліся ў аддзяленні Ашчадбанка. Гледзячы на велізарныя чэргі ў залах банка, няцяжка здагадацца, што не ўсе жадаючыя атрымаюць налічаныя чэкі. Што ж ім рабіць? Як растлумачыў карэспандэнту «Звязды» намеснік міністра па кіраванню дзяржмаёмасцю і прыватызацыі Рэспублікі Беларусь Васіль Некрашэвіч, дасягнута дагаворанасць з кіраўніком ААБ «Беларусбанк» Надзеяй Ермаковай аб прадаўжэнні работы аддзяленняў Ашчадбанка 28 і 29 чэрвеня на адну гадзіну і аб рабоце іх у нядзелю па рэжыму поўнага рабочага дня.

Сяргей КУРКАЧ.

ЧЭКІ «ЖЫЛЛЁ» МОЖНА БУДЗЕ ЗНОЎ ПАМЯНЯЦЬ НА ЧЭКІ «МАЁМАСЦЬ»

Паводле даных Міндзяржмаёмасці, у міністэрстве падрыхтавана палажэнне аб абмене прыватызацыйных чэкаў «Маёмасць» на чэкі «Жыллё».

Жыллёвыя чэкі не карысталіся ў нашых грамадзян вялікім попытам. У выніку больш як 40 мільёнаў чэкаў «Жыллё» былі пераведзены ў ранг маёмасных. Калі ж стала вядома, што жыллёвыя сертыфікаты змогуць значна аблегчыць жыццё тым, хто вырашыў палепшыць жыллёвыя ўмовы, механізм адваротнага абмену не прадугледжваўся. Цяпер, відаць, гэта пытанне будзе вырашана. Як растлумачыў намеснік міністра па кіраванню дзяржмаёмасцю і прыватызацыяй В. Некрашэвіч, «Маёмасць» абмяняць на «Жыллё» змогуць толькі тыя людзі, якія раней абменьвалі іх у адваротным парадку.

Сяргей КУРКАЧ.

ПАРЛАМЕНЦКІ ДЗЁННІК

РАБОТА НАД ПАМЫЛКАМІ — ПАТРЭБА ЧАСУ

Здаецца, Вярхоўны Савет ўсур'ёз вырашыў развеяць ствараемы міф аб яго непрацаздольнасці не толькі на словах, але і на справе. Кожны дзень нараджаюцца новыя заканадаўчыя акты. Не стала выключэннем у гэтым сэнсе і 27 чэрвеня. З раніцы парламент закончыў разгляд у другім чытанні Закона «Аб навуковай дзейнасці», абмеркаванне якога пачалося яшчэ 26 чэрвеня на вячэрнім пасяджэнні, і прыняў яго ў цэлым. Гэтак жа паспяхова справіліся дэпутаты і з прапанаваным Камісіяй на эканамічнай палітыцы і рэформах Законам «Аб рэкламе», які разглядаўся ў першым чытанні.

Учора згодна з раней зацверджаным графікам работы дасканаламу перагляду падвергліся некалькі ўжо існуючых заканадаўчых актаў, у якія быў унесены шэраг паправак і дапаўненняў, выкліканых патрэбамі часу. Праўда, спачатку адбыўся недарэчны збой, пакольку пры разглядзе паправак і дапаўненняў у Закон «Аб асновах службы ў дзяржаўным апараце» супраць іх выступіў міністр працы Аляксандр Сасноў. Ён паведаміў, што ўзначальваемае ім ведамства не было папярэдне азнаёмлена з прапануемымі змяненнямі, таму без заключэння міністэрства працы прымаць іх было б немэтазгодна. Дэпутаты пагадзіліся з аргументамі прадстаўніка ўрада і адклалі гэты законапраект. Замест яго дэпутатам было прапанавана ўдасканаліць Закон «Аб каштоўных паперах і фондавых біржах». Хоць і з вялікімі цяжкасцямі, але амаль усе прапановы камісій былі адобраны. Кансенсусу не ўдалося знайсці толькі адносна парадку размеркавання прыбытку пры змене формы ўласнасці і ўладальнікаў біржаў. З-за гэтага закон быў адпраўлены на дапрацоўку.

Наступным на чарзе знаходзіцца Закон «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Закон «Аб страхаванні». У асноўным змяненні звязаны з так званай «зялёнай картай». Гэты від страхавання існуе амаль ва ўсіх суседніх краінах, таму адсутнасць яго ў Беларусі стварае дадатковыя складанасці для нашых суайчыннікаў, якія выязджаюць за мяжу. Ліквідаваць іх і паспрабавалі дэпутаты.

На вячэрнім пасяджэнні сесіі Вярхоўнага Савета дэпутат Мечаслаў Грыб прадставіў справаздачу аб выніках работы Часовай камісіі па расследаванню абставін затрымання 26 красавіка дэпутата Паўла Знаўца.

Камісія прыйшла да высновы, што пры затрыманні парламентарыя былі парушаны Канстытуцыя і заканадаўства. Аднначасова М. Грыб адзначыў, што да гэтага часу ні ў МУС, ні ў КДБ не праведзена службовае расследаванне па факту незаконных дзеянняў спецслужбаў. Больш таго, камісіі не ўдалося высветліць канкрэтных удзельнікаў затрымання. Праўда, гэтую інфармацыю ў сваім выступленні прадставіў першы намеснік старшыні КДБ сп. Ерын. Згодна з яго словамі, гэта былі спецпадраздзяленні «Альфа» і «Алмаз».

На сесіі выступіў таксама і першы намеснік міністра ўнутраных спраў Фарыд Канцараў. На суд дэпутатаў была прадстаўлена адпаведная пастанова. Аб акалічнасцях яе абмеркавання мы паведамім заўтра.

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

АДНЫМ СКАЗАМ

• Па вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі на душу насельніцтва **Беларусь займае вядучае месца ў СНД** — 722 кілаграмы зерня, 398 кілаграмаў бульбы, каля 571 кг малака і г. д.

• У бліжэйшы час урад **разгледзіць магчымасць адтэрміноўкі да 2005 года запазычанасці** калгасаў, саўгасаў, сялянскіх (фермерскіх) гаспадарак і іншых прадпрыемстваў АПК па плацяжах у бюджэт і пазабюджэтныя фонды.

• На пачатак 1996 года ў сферы прыватнага бізнесу было занята **500 тысяч чалавек.**

• **27 банкаў прызнаны ўстойліва працуючымі**, толькі 26 фінансавых устаноў маюць уласны капітал, які перавышае 2 мільёны ЭКЮ.

• **Больш за 570 дактароў і кандыдатаў навук** атрымалі гэта званне ад Вышэйшага атэстацыйнага камітэта рэспублікі на працягу двух гадоў, пачынаючы з чэрвеня 1994 года.

• У Беларусі **каля 70 працэнтаў злачынстваў** учыняецца ў стане алкагольнага ап'янення.

• Сумарны аб'ём крэдытаў, які Нацыянальны банк выдаў ураду з пачатку года, склаў **2,8 трыльёна рублёў**.

• На канец чэрвеня **запазычанасць па заработнай плаце** ў нашай краіне складае 1,4 трыльёна рублёў.

• Сёння ў рэспубліцы толькі крыху больш за **20 працэнтаў маладых сем'яў маюць сваё жыллё.**

• Дзяржаўны мытны камітэт выдаў распараджэнне, згодна з якім **кожны мытнік павінен даць справаздачу**, які аўтамабіль ён набыў у перыяд з 1995 па 1996 год.

• Да канца гэтага года **беспрацоўе ў сталіцы** складзе 15 працэнтаў ад агульнай колькасці занятых.

• Міністэрства юстыцыі зарэгістравала новую грамадскую арганізацыю — **«Беларуская жаночая супольнасць»,** якая створана для актывізацыі жаночага руху ў гарадах і вёсках.

• У гэтым годзе **Мазырскі НПЗ плануе прыступіць да выпуску бензіну АІ-95**, а да пачатку 1998 года давесці глыбіню перапрацоўкі нафты да 58—60 працэнтаў (зараз яна складае каля 50 працэнтаў).

• Харчовую галіну Беларусі сёння прадстаўляюць **400 прадпрыемстваў**.

• **Больш за 90 працэнтаў уласнасці** застаецца пакуль у руках дзяржавы.

БЯДА

«ДЗЯДЗЯ, БУДЗЬ МАІМ ТАТАМ!»

Гэты будынак прымасціўся адразу ля аршанскай гасцініцы, дзе зараз размешчаны офіс (надта модна так стала рабіць) банка. Жалюзі, прыгожая блішчастая шыльда, хлопцы ў барвовых пінжаках ля шыкоўных іншамарак — усе аксесуары «салодкага жыцця». А крыху далей, у глыбіні невялікага запушчанага саду, гуляюць, узяўшыся за рукі, маленькія дзеці. Не чутна нават як яны гавораць, — цішыня і спакой пануюць тут, нібы ў чарноўным аазісе. Але нейкая напружаная і ненатуральная цішыня...

Калі адчыняю брамку, каб увайсці і пазнаёміцца з таямнічымі жыхарамі амаль дзікага саду, адразу іх вочы ледзь не раздзіраюць мяне на часткі — да таго пранізваюць поглядамі і як бы запрашаюць. Ведаеце, такое адчуванне, што ты ім павінен нешта зрабіць, нешта аддаць ці падараваць. Тут не яўны псеўдажаласлівы позірк вулічных жабракоў, а шчыры аддады, поўны адзіноты нямы крык астаўленай, пакінутай істоты.

Група маленькіх дзяцей (хаця ўвогуле яны здаюцца мне хутчэй сталымі людзьмі маленькага росту — да таго ж сур'ёзныя і маўклівыя) абступае мяне ледзь толькі мінаю брамку. Нібыта трапляю зусім у іншае вымярэнне: пасля шумнай, гаманлівай вуліцы, якая заўсёды некуды спяшаецца, уражвае тутэйшая сцішанасць і сціпласць. І яшчэ са скрыпучым стогнам брамкі як бы нейкім чароўным ключыкам адразу замыкаецца той свет, адкуль ты толькі што прыйшоў. Сад абступае цябе даўно не стрыжанымі яблынямі і сур'ёзнымі вачыма малых дзетак. Яны ўглядаюцца ў тваю душу, а ў вачах — адзінае пытанне: мо гэта за мною тата прыйшоў?

Дом дзіцяці — менавіта так называецца ўстанова, куды я трапіў, адзіны не толькі для Оршы, але і для ўсёй Віцебскай вобласці. Ёсць нешта падобнае і ў самім Віцебску, але там знаходзяцца дзеці з паталогіяй цэнтральнай нервовай сістэмы. Так што калі застаюцца дзенебудзь на Віцебшчыне немаўляты без бацькоўскай апекі, то іх спачатку трымаюць да месяца ў дзіцячым аддзяленні бальніцы, а потым ужо вязуць у Аршанскі дом дзіцяці. Зараз тут знаходзіцца восемдзесят адзін выхаванец. У студзені было пяцьдзесят сем, дваіх усынавілі, чатырох забралі маці, і выходзіць, што за паўгода ў гэтую ўстанову паступіла практычна 30 дзяцей. «Паступіла б і больш, — расказвае галоўны ўрач Людміла Піліпаўна Мельнікава, — але ў нас доўгі час працягваецца каранцін па ветраной воспе, таму мы часова навічкоў не прымаем».

Дом дзіцяці своеасаблівае люстэрка, адбітак грамадства, люстэрка праўдзівае, і можа таму яно не заўсёды радуе вока. Памятаеце як казаў некалі Дзяніс Фанвізін: «Неча на зеркало пенять, коли рожа крива». І, калі меркаваць па Аршанскім доме дзіцяці, на самай справе нас з вамі, грамадзяне, нешта перакрывіла. Бо як можна выхоўваць немаўлят у будынку пабудовы 1956 года, апошні рамонт у якім быў амаль дзесяць гадоў таму? Абласная санэпідэмстанцыя не раз закрывала яго, як не адпаведны сучасным санітарна-тэхнічным патрабаванням. Работнікі звярталіся ў гарвыканком з патрабаваннем аб выдзяленні новага будынка. Але пакуль нічога прыдатнага не прапаноўвалі. Гарадскія ўлады ставяцца да Дома дзіцяці як да пякучай балячкі, якая парушае агульны малюнак дабрабыту. Таму, верагодна, і прапанавалі для пераезду дзяцей будынак крышачку старэйшы 1937 года. А зусім нядаўна зрабілі шырокі жэст і вырашылі перасяліць сірот у Барань, што пад Оршай. Можа, каб з вачэй і з сэрца прэч?

Але і там будынкі былі не ў лепшым стане — 1955 -га і 1963 года. «Дах цячэ, каналізацыя дрэнная, трубы ў аварыйным стане, столі чорныя», — дзялілася сваімі ўражаннямі галоўурач Дома дзіцяці.

Няўжо дзяржаве нельга паклапаціцца аб сваім будучым ужо сёння? Бо першая думка, якая прыходзіць у галаву пры наведванні гэтай установы гучыць прыкладна так: няўжо тут могуць жыць дзеці? А яны ўсё ж жывуць і растуць, радуюцца кожнаму новаму чалавеку, які ўрываецца на нейкі час у іх замкнёны калектыў. Чакаюць родных. Хочуць трапіць дадому, у сям'ю. «У мінулым годзе, калі ўсынавілі сем чалавек, — расказвае галоўурач, — выхаванцы са старэйшай групы (ім каля трох гадоў) падыходзілі да мяне і прама патрабавалі «Піліпаўна, знайдзі мне маму».

Так, для многіх гэтыя пошукі родных часцей за ўсё заканчваюцца эстрапаляцыяй (пераносам) сваіх пачуццяў на выхавацеляў. Тыя ў сваю чаргу заўсёды маюць у кожнай групе дваіх-траіх «сынкоў» і «дачушак», наведваюць іх, клапоцяцца. Тут рэдка можна пачуць у зносінах з выхаванцамі і выхавальнікамі афіцыйныя імя і імя па бацьку, часцей — «мама».

Калектыў фарміруецца на працягу трох гадоў. Менавіта на такі тэрмін затрымліваюцца дзеці ў гэтых сценах. Потым — у дзіцячыя дамы ці ў школы-інтэрнаты. Увесь час чакаючы, што прыйдзе мама ці тата і забярэ дамоў. Сіроцкі хлеб для многіх пачынаецца вельмі трывіяльна — з заявы маці: «Прашу часова ўладкаваць маё дзіця ў Дом дзіцяці ў сувязі з... («Тут можа быць памянёна: а) цяжкае матэрыяльнае становішча; б) цяжкае сямейнае становішча; в) адсутнасць жылля; г) хвароба; д) адсутнасць ... мяцярынскіх пачуццяў)... Тэрмін вызначаецца спачатку да шасці месяцаў. Пасля чаго бацькі павінны неяк вызначыцца — ці то зусім адмовіцца ад дзіцяці, ці то забраць яго да сябе. Часцей за ўсё маці зусім не з'яўляюцца ў Доме дзіцяці, каб аб'явіць сваю волю наконт далейшага лёсу народжанай імі істоты. Можа, іх сумленне мучыць? Відаць, не, бо, як расказвае галоўурач, нават калі бацькі і аб'яўляюцца, то часцей за ўсё гавораць нешта аб тым, што, маўляў, не ведалі тэлефона, ці што не было грошай, каб прыехаць. Карацей кажучы, знаходзяць нейкія адгаворкі і дзяцей не забіраюць. Раней забіралі многіх, амаль усіх. Зараз вельмі рэдка здараецца і такое, каб нехта захацеў усынавіць ці ўдачарыць выхаванцаў Дома дзіцяці.

А выхаванцы тут вельмі сімпатычныя — з коскамі і адтапыранымі вушамі, з блакітнымі вачыма і з чубкамі на галаве. Розныя. Трапляюць сюды і вельмі запушчаныя. Аднаго, напрыклад, прывезлі ледзь жывога — маці карміла шасцімесячнае дзіця доўгі час толькі сырой бульбай! А нядаўна прывезлі адразу пяцярых «малявак» (так іх называе галоўурач) вагой ад 1,5 да 1,8 кілаграмаў па 20 сантыметраў росту. І нічога, гадуюцца. Вырастуць вельмі прыгожыя дзеткі, і вельмі паслухмяныя. Іх не трэба нешта прымушаць рабіць — вельмі самастойныя. Ужо ў паўтара года і ядуць, і апранаюцца, абуваюцца — усё самі. Чым значна адрозніваюцца ад сваіх аднагодкаў, якія выхоўваюцца ў сям'і.

Яны пакуль яшчэ не ўсведамляюць сваёй сіроцкай долі, калі ўсё дзяцінства і частка юнацтва пройдуць у нейкіх пэўных замкнёных калектывах такіх жа, пакінутых, амаль ізгояў. Гэта рана на ўсё жыццё. Заўсёды такія дзеці будуць рады і шчырасці, і адданасці, і чэснасці. Так іх выхоўвалі. Дарэчы, зараз вельмі няшмат жадаючых працаваць менавіта ў сіроцкіх дамах, бо лічыце самі: у Доме дзіцяці няня атрымлівае 427 тысяч, медсястра і выхавальнік — 570 тысяч, галоўны ўрач — 918 тысяч. Усё менш застаецца адданых дзецям людзей, здольных зберагчы іх душы, выхаваць з чыстымі і прыгожымі ідэаламі. Каб сталі сапраўднымі людзьмі, а не істотамі з чалавечым аблічам...

У Аршанскім доме дзіцяці — прагулка. Дзеці выйшлі ў сад і корпаюцца хто дзе. На жаль, цацак вельмі няшмат, і па гэтай прычыне кожны знаходзіць сабе занятак без іх. У гульнявой вельмі сыра, цячэ дах, брудныя пісягі на сценах, таму на вуліцы значна лепш і здаравей. Добра, што няма пакуль праблем з харчаваннем, хоць і прыходзіцца адмаўляцца ад прысмакаў і садавіны з агароднінай. Нядаўна з гарвыканкома прыляцела, падмога — 20 мільёнаў «зайцоў». На гэтыя грошы набылі калготкі і паўзункі. Пялёнак жа амаль зусім няма. «Жывём кожны дзень як апошні, — горка ўздыхалі работнікі Дома дзіцяці.—І з кожным наступным — усё горш і горш» .

Як растлумачыць дзецям, што дзяржава ў нас бедная і што людзі сталі больш жорсткія? І што мне было адказаць маленькай дзяўчынцы, якая падбегла да мяне і, зазірнуўшы ў вочы, прашаптала: «Дзядзя, будзь маім татам!»

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

...ПАДРАБЯЗНАСЦІ

ЦІ РАЗАГНАЛІ ХМАРЫ НА «БЕЛВАРЫ»?..

Учора «Звязда» расказала чытачам пра мітынг на Беларускім вытворчым аб'яднанні радыётэхнікі «БелВар». Асноўнае патрабаванне рабочых датычылася выплаты заработнай платы за красавік-май. Як мы ўжо паведамілі, даведзеныя да адчаю рабочыя 26 чэрвеня зусім не выйшлі на свае працоўныя месцы, не пачалі работу.

Генеральны дырэктар прадпрыемства (пасля візіту ў Кабінет Міністраў) паведаміў забастоўшчыкам, што зарабак за красавік, магчыма, атрымаюць 27 чэрвеня, гэта значыць учора. Кіраўніцтва ж Прамбудбанка, па словах старшыні прафсаюза радыёэлектроннай прамысловасці Генадзя Фядыніча, згадзілася выдаць крэдыт пад урадавыя гарантыі, якіх пакуль няма. Як мы даведаліся ўчора, раніцай 27 чэрвеня грошы за красавік рабочым «БелВара» ўсё ж не выплачвалі. Праўда, забастоўка як быццам спынена. Людзі ўжо працуюць, магчыма, пераканаўшыся ў тым, што пік абурэння 26 чэрвеня прынясе свой плён і зарплату за красавік усё ж удасца атрымаць.

Як нам паведамілі ў Федэрацыі прафсаюзаў Рэспублікі Беларусь (загадчык сацыяльна-эканамічнага аддзела Іван Мацвеевіч Гурскі): «Сітуацыя на БелВары была і раней знаёмая нам. Прадпрыемства неадноічы ў зваротах прафсаюза да Прэзідэнта і Урада называлася сярод [illegible]. Меры ж, відавочна, не прымаліся».

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.



Дырэктар прадпрыемства ў роспачы.



Страйкоўцы ў чаканні вынікаў перамоў з урадам краіны.

Няма працы, няма грошай, няма будучыні.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

РОЗГАЛАС

ВА «БЕЛАРУСЬКАЛІЙ» НА МЯЖЫ СПЫНЕННЯ

Стала звычайнай з'явай тое, што вытворцы працуюць «на склад», праядаюць абаротныя сродкі, а каб выплаціць работнікам зарплату, вымушаны прасіць ва ўрада крэдыты. На гэтым фоне Салігорскае вытворчае аб'яднанне «Беларуськалій» да апошняга часу выглядала зусім няблага. Але нават у стабільна працуючага прадпрыемства бываюць цяжкія часы.

Першым трывожным сігналам можна лічыць спыненне ў канцы мая аднаго рудаўпраўлення. Пазней і астатнія рудаўпраўленні былі вымушаны спыніць сваю работу.

Учора на ВА «Беларуськалій» працавала толькі адно такое ўпраўленне. Аднак, на думку прадстаўніка рэгіянальнага аддзялення Незалежнага прафсаюза гарнякоў Івана Бірука, і на гэтым участку работы хопіць толькі на некалькі дзён. Прафсаюзны кіраўнік лічыць, што пасля таго, як склады будуць цалкам запоўнены, аб'яднанне можа надоўга спыніцца.

Справа ў тым, што цяпер на складах прадпрыемства скапілася больш як 130 тыс. тон гатовай прадукцыі. Аб'яднанне працуе пераважна на далёкае замежжа. Пакупнікі ж з краін СНД неплацежаздольныя партнёры. Цяпер з Расіяй і Украінай «Беларуськалій» працуе толькі па перадаплаце. А родная сельская гаспадарка не вярнула аб'яднанню доўг у памеры 100 млрд. рублёў.

У выніку магутнасці аб'яднання, разлічаныя на выпуск 5 млн. тон прадукцыі штогод, выкарыстоўваюцца толькі напалову. Такая сітуацыя ўсё ж не прывяла да абвастрэння сацыяльнай абстаноўкі на прадпрыемстве. Два ўпраўленні адпраўляюць 1720 шахцёраў у штогадовы 66-дзённы аплатны водпуск. Астатнім у час прастою налічваецца заработная плата і нават прэмія.

Пакуль аб'яднанне адчувае сябе ў фінансавым плане даволі ўстойліва. Але калі да восені не будуць знойдзены новыя рынкі збыту прадукцыі, дабрабыт «Беларуськалія» будзе пастаўлены пад вялікае пытанне.

Сяргей КУРКАЧ.

СЯМ'Я: МАЦІ ДЫ Я?

Як вядома, невысокі ўзровень жыцця дрэнны «дарадчык» для фарміравання сем'яў у рэспубліцы.

Магчыма таму колькасць шлюбаў у нас з году ў год змяншаецца. Калі за першыя чатыры месяцы 1995 года паказчык шлюбнасці на 1000 насельніцтва быў 6,2 працэнта, то за гэты ж час бягучага года — 5,2 працэнта. У той жа час колькасць разводаў павялічыліся з 3,4 працэнта на 1000 насельніцтва да 4,3 працэнта. З-за росту разводаў і распаду шлюбаў расце колькасць няпоўных сем'яў, у якіх дзеці выхоўваюцца без бацькі. Таксама павялічваецца і колькасць дзяцей, якіх нарадзілі жанчыны без зарэгістраванага шлюбу. У сваю чаргу ўсё больш у сем'ях выхоўваюць адно дзіця. Наогул, у Беларусі толькі 67,3 працэнта жанчын замужам, 18,3 працэнта адзінокіх, 12,7 працэнта разведзеных і 1,7 працэнта ўдоў.

Акрамя таго заклапочанасць выклікае і той факт, што на кожную цяжарнасць даводзіцца 2,5 аборта. Да таго ж за апошнія дзесяць гадоў у тры разы паменшылася колькасць родаў без паталогіі.

Дзмітрый КАСТЭНКА.

НЕДЗЯРЖАЎНЫ ТЭХНІКУМ СУЧАСНЫХ ВЕДАЎ ПАКУЕ ЧАМАДАНЫ

Аднак не ў летняе падарожжа збіраецца гэтая навучальная ўстанова. Праверка, праведзеная ў тэхнікуме Дзяржаўнай інспекцыяй навучальных установ Міністэрства адукацыі і навукі, паказала вельмі слабую падрыхтоўку навучэнцаў.

50 працэнтаў з іх не выканалі комплексную кантрольную работу, разлічаную на ўзровень сярэдняга навучэнца. Улічваючы адсутнасць у тэхнікуме ўласнай навучальна-матэрыяльнай базы, бібліятэкі, штатных выкладчыкаў, слабае метадычнае забеспячэнне заняткаў, нізкі ўзровень падрыхтоўкі спецыялістаў, калегія Міністэрства адукацыі і навукі пастанавіла лічыць дзейнасць Мінскага недзяржаўнага тэхнікума сучасных ведаў не адпаведнай патрабаванням Палажэння аб сярэдняй спецыяльнай навучальнай установе. З ліпеня страчвае сілу ліцэнзія, выдадзеная таварыству з абмежаванай адказнасцю «Бізнес-каледж сучасных ведаў» на стварэнне недзяржаўнага тэхнікума сучасных ведаў.

Рашэнне калегіі, зазначыў міністр адукацыі і навукі В. Стражаў, не азначае, што навучэнцаў тэхнікума выкідваюць на вуліцу. Тым, хто вытрымае летнюю сесію, будзе прадастаўлена магчымасць далейшага працягу навучання ў іншых сярэдніх спецыяльных установах на платнай аснове.

Міхась АНІСЕНКА.

МАГІЧНАЯ ЛІЧБА, ЯКАЯ ДАПАМАГАЕ АДШУКАЦЬ СТРАЧАНЫ ПАШПАРТ

Сапраўдны сіндром «страчаных пашпартоў», які ахапіў Маладзечна, здаецца, набывае хранічныя формы. Мяркуйце самі: калі летась з просьбамі аднавіць гэты дакумент у мясцовы ГРАУС звярнуўся 701 чалавек, то толькі за пяць месяцаў гэтага года — ужо 364.

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў Маладзечанскім ГРАУСе, на жаль, прычынай страты пашпартоў становіцца не толькі нядбайнасць іх уладальнікаў. Дакументы «губляюцца» і наўмысна, напрыклад, тыя, што пакідаюцца ў якасці залогу. Пачасціліся таксама выпадкі, калі той ці іншы грамадзянін спрабуе атрымаць новы пашпарт для таго, каб схаваць пэўныя факты сваёй біяграфіі. Прычым, як правіла, такімі фактамі з'яўляюцца шлюбы.

Аднак падман удаецца не заўсёды. Бо, па-першае, прыносяць плён вышуковыя мерапрыемствы, а па-другое, — санкцыі. Так, максімальны памер штрафу за страчаны пашпарт складае 300 тысяч рублёў. Цікава, што, пачуўшы гэту лічбу, нярэдка грамадзяне «адшукваюць» свае пашпарты праз лічаныя дні.

Сяргей ГРЫБ.

ШУКАЮЦЬ ПАЖАРНЫЯ, ШУКАЕ МІЛІЦЫЯ...

За апошні год колькасць прызыўнікоў, якія знаходзяцца ў вышуку, скарацілася ў Мінскай вобласці мінімум у чатыры разы.

Адна з прычын гэтага, як відаць, у тым, што міліцыя, мясцовыя органы ўлады сталі ўдзяляць больш увагі вышуку юнакоў, якія спрабуюць ухіліцца ад вайсковай службы. Відаць, прымушаюць прызыўнікоў задумацца і штрафныя санкцыі у выпадку іх няяўкі на прызыўны пункт. У адпаведнасці з Кодэксам аб адміністрацыйнай адказнасці маладому чалавеку, які не з'явіўся на прызыўную камісію без уважлівай прычыны, пагражае штраф ад двух да трох мінімальных заработных плат.

Аляксандр МАКАРАЎ.

РЭПЛІКА

НАДПІС НА ЎПАКОЎЦЫ І ІМІДЖ ДЗЯРЖАВЫ

За апошнія гады Беларусь, як і іншыя краіны былога СССР, стала ёмкім рынкам для замежных спажывецкіх тавараў. Сёння ўжо наўрад ці прымусіш каго-небудзь настальгічна ўздыхаць па грузінскаму чаю, адэскай каве, туалетнаму мылу гомельскай вытворчасці ці зубной пасце маскоўскай фабрыкі «Свабода». Адпаведны тавар замежнай вытворчасці, як правіла, непараўнальна больш высокай якасці пры даступнай цане (ці, прынамсі, цане, параўнальнай з коштам айчыннай прадукцыі).

З'яўленне шырокай гамы замежнага «шырспажыву», як ні дзіўна, звязана не толькі з чыста эканамічнымі і сацыяльнымі праблемамі, але і з такім балючым для Беларусі пытаннем, як імідж нашай краіны ў свеце.

На Захадзе (а ў апошні час і ў краінах СНД) прад'яўляюцца жорсткія патрабаванні да ўпакоўкі спажывецкай прадукцыі — у прыватнасці, любы тавар павінен суправаджацца адпаведнай інфармацыяй пра спосаб яго ўжывання і састаў (калі тавар харчовы), пра ўмовы эксплуатацыі і тэхнічнага абслугоўвання (для бытавой тэхнікі) і г. д. Прычым краіны-спажыўцы патрабуюць ад вытворцаў, каб адпаведная інфармацыя прыводзілася на мове той краіны, дзе тавар прадаецца. Як правіла, такая норма замацавана ў заканадаўстве ўсіх еўрапейскіх краін і дзяржаў СНД.

Вытворцы ахвотна ідуць насустрач. Многія беларускія пакупнікі ўжо заўважылі: заходняя бытавая тэхніка суправаджаецца, як правіла, тоўстай брашурай з тэхнічным апісаннем, выкананым часам на 10—12 еўрапейскіх мовах. Тая ж сітуацыя — з вялікім мноствам дробных спажывецкіх тавараў: кандытарскімі вырабамі, дзіцячымі падгузнікамі-«памперсамі», фотатаварамі... Любая ўпакоўка стракаціць надпісамі на вялікай колькасці моў. Прытым, як правіла, у апошні час побач суседнічаюць руская і ўкраінская мовы.

Зразумела, наўрад ці каму-небудзь з украінцаў спатрэбіўся б пераклад інструкцыі з рускай мовы для карыстання фотаплёнкай «Кодак». Але ўкраінская дзяржава настаяла на строгім выкананні нормы свайго Закона аб мовах. І вытворцы ў Германіі, Польшчы, Аўстрыі і іншых краінах імгненна адрэагавалі на гэта.

Гэтыя надпісы для многіх новых незалежных дзяржаў выконваюць не столькі утылітарную функцыю, колькі дзейсна прапагандуюць краіну і яе мову. Растыражаваныя ў мільёнах экземпляраў, яны нясуць інфармацыю свету хаця б пра тое, што такія краіны існуюць, што яны — роўныя сярод роўных.

Купіце ў бліжэйшым кіёску пачачак якіх-небудзь турэцкіх карамелек. На ўпакоўцы вы знойдзеце інфармацыю на польскай, літоўскай, украінскай, рускай, балгарскай і яшчэ многіх мовах. Але не шукайце беларускага надпісу — вашы пошукі будуць дарэмныя.

Я цікавіўся ў некаторых беларускіх дыстрыб'ютэраў замежнага «шырспажыву», колькі б ім каштавала патрабаванне да заходніх вытворцаў, каб прадукцыя суправаджалася інфармацыяй на беларускай мове. У адказ, як правіла, чуў: «Ды ні капейкі не каштавала б. Але навошта? Рэферэндум жа быў...»

Сапраўды, на рэферэндуме перамаглі прыхільнікі «двухмоўя». І нікому з беларусаў не патрэбен перакладчык з рускай мовы.

Але ў дадзеным канкрэтным выпадку праблема перарастае ў чыста палітычную. Адсутнасць подпісу на нашай мове ў той час, калі побач стаяць подпісы на мовах усіх без выключэння суседніх дзяржаў — гэта ў пэўнай ступені дэманстрацыя адносінаў да нашага народа і нашай краіны.

Не ведаю, ці закранаюць гэтыя акалічнасці патрыятычныя пачуцці і нацыянальны гонар нашых дзяржаўных мужоў. На іх месцы я звярнуў бы на гэта ўвагу і прымусіў бы камерсантаў выконваць адпаведныя нормы нікім не адмененага Закона аб мовах. Такая, здавалася б, дробная дэталь на справе можа аказацца вартай дзесяткаў прапагандысцкіх артыкулаў і мерапрыемстваў па прапагандзе іміджа краіны. Бо спажыўцоў — мільёны.

Валянцін ЖДАНКО.

ПОГЛЯД

Палітолаг Уладзімір БАБКОЎ:

«ДАСЯГНЕННЕ ЗГОДЫ Ў СЁННЯШНІМ БЕЛАРУСКІМ ГРАМАДСТВЕ — НЕ МІФ, А РЭАЛЬНАСЦЬ»

Аглядальнік «Звязды» гутарыць з членам-карэспандэнтам Акадэміі навук РБ, прэзідэнтам Беларускай асацыяцыі палітычных навук прафесарам Уладзімірам БАБКОВЫМ

— Сёння вы выступаеце ў крыху нязвычным амплуа аднаго з ідэолагаў грамадскай згоды на Беларусі. Гэта выклікае ў мяне пэўны недавер. Бо ведаю вас як чалавека, які дагэтуль вызначаўся прынцыповасцю і не вельмі ахвотна ішоў на кампрамісы.

— Прыйшоў час кампрамісаў.

— Тады я хацеў бы ўдакладніць: калі ўжо так моцна загучалі ноткі згоды, патрабаванне згоды, то ці не азначае гэта толькі адно — у грамадстве наспеў канфлікт?

— Наша грамадства сёння не проста канфліктнае, а востраканфліктнае. Але я хачу вас, а праз вас — чытачоў супакоіць. Зусім не абавязкова, каб у нармальна функцыянуючым грамадстве панавалі цішыня ды супакой. Так бывае не часта. Іншая справа, што ў любым нармальным, здаровым грамадстве існуе сістэма самарэгулявання.

— Жыццёвая практыка вымушае нас баяцца канфліктаў. Іх стараюцца пазбегнуць і ўлады, і простыя грамадзяне.

— Але гістарычны вопыт сведчыць, што дэстабілізацыя ўлады і дэзінтэграцыя грамадства адбываюцца не таму, што ўзнікаюць канфлікты, а таму, што ўлада не ўмее або не жадае ўрэгуляваць палітычныя супярэчнасці. Вось і ўсё.

— Беларус прывык усё мацаць рукамі. Паспрабуйце мяне пераканаць.

— Успомніце, якую неверагодную па сваёй складанасці задачу вырашыла ў 1977 годзе Іспанія. Ззаду засталіся грамадзянская вайна, шматгадовая дыктатура Франка, краіну ўзрушвалі вострыя палітычныя канфлікты. Ніхто не ведаў, чаго чакаць наперадзе. Выратаваннем стаў спецыяльны дагавор аб нацыянальнай згодзе.

У постсавецкай Польшчы была падобная сітуацыя. Суседка наша, Расія, на нашых жа вачах прайшла праз сілавыя метады барацьбы: расстрэл парламента, роспуск Канстытуцыйнага суда, дыскрэдытацыю і ўхіленне палітычных праціўнікаў. Падпісанне дагавора аб грамадскай згодзе згладзіла вастрыню палітычнага жыцця.

— І ўсё ж у Беларусі іншая сітуацыя. Так што я не ведаю, наколькі карэктныя такія паралелі.

— Галоўным чынам, іншая яна вось у чым. Ва ўсіх трох прыведзеных выпадках або адсутнічала Канстытуцыя, або яна ўстарэла. Не было прававога механізма вырашэння грамадскіх праблем. І то дамовіліся. А ў нас дзейнічае новая Канстытуцыя 1994 года, у адпаведнасці з якой выбраны Прэзідэнт, парламент, Канстытуцыйны суд. Фарміруецца шматпартыйнасць. Так што наш шлях да згоды намнога карацейшы.

Галоўнае, каб ва ўдзельнікаў дыялогу было жаданне вырашаць, жаданне кампраміса. І тут усім давядзецца пераступіць праз уласныя амбіцыі.

— Асабіста я чакаў бы тут добрага прыкладу ад Прэзідэнта. Гэтага кроку мы ўсе маем права чакаць ад яго хоць бы таму, што на ім ляжыць ці не самая большая персанальная адказнасць за лёс краіны, народа.

— У Прэзідэнта асобая роля ў дасягненні згоды. А таму сваёй дзейнасцю ён прызваны выказваць перш за ўсё агульнадзяржаўны, агульнанацыянальны, агульнанародны інтарэс. Як і прысягаў на Канстытуцыі.

— У парушэнні якой яго зараз і папракаюць палітычныя... Хацеў сказаць «палітычныя праціўнікі». Але сам сябе папраўлю. Больш правільна будзе — апаненты.

— Апаненты. Бо мэты, у тым ліку і палітычныя, часцей за ўсё адны і тыя ж. Шляхі дасягнення прапаведуюцца розныя. Калі ж па сутнасці... У нашым выпадку можна спрачацца з Канстытуцыйным судом і Вярхоўным Саветам толькі наконт таго, больш ці менш законаў парушана кіраўніком выканаўчай улады. Канстытуцыйны суд лічыць, што такіх парушэнняў шмат.

У той жа час у пэўнай ступені Прэзідэнта зразумець можна: народу шмат чаго паабяцана... хочацца хутчэй вырвацца з крызісу, зрушыць з месца даволі цяжкі воз эканамічных, у першую чаргу, праблем. І ў справу ідуць знаёмыя адміністрацыйна-камандныя метады.

Тут важна своечасова спыніцца, бо адміністрацыйна-камандныя метады трывала дыскрэдытавалі сябе. Яшчэ важней зразумець, што парушэнне законаў «зверху» больш непажаданае, чым «знізу».

— Ну вось, мы з вамі таксама крытыкуем Прэзідэнта. Не баіцеся, што вас запішуць у апазіцыю?

— Добразычлівая крытыка яшчэ нікому не перашкаджала. Паглядзіце, колькі вострай крытыкі гучыць у Амерыцы — у адрас Клінтана, у Расіі — у адрас Ельцына (нават у час выбараў, адны «Лялькі» чаго вартыя), у Германіі і Японіі, Польшчы і Англіі — у адрас іх лідэраў. Дажывём да таго шчаслівага часу, калі выйдзем з палітычнага і эканамічнага крызісу — крытыкі будзе менш. Але грамадская актыўнасць людзей так ці інакш усё роўна павінна праяўляцца. І гэта адна з прымет любога дэмакратычнага грамадства.

Сусветны вопыт сведчыць, што палітычны лідэр дзяржавы легітымны ў той ступені, у якой яму ўдаецца кансалідаваць грамадства, забяспечыць у ім згоду. Наш Прэзідэнт умее пераконваць, свабодна адчувае сябе ў любой аўдыторыі. Дзякуючы гэтым якасцям некалі і перамог сваіх больш знакамітых канкурэнтаў. На думку многіх аналітыкаў, яму трэба запасціся яшчэ і цярпеннем у пошуках кампрамісаў, уменнем збіраць вакол сябе згодных і нават нязгодных, але карысных грамадству. Быць больш дэмакратычным ва ўсіх сваіх дзеяннях і паклапаціцца аб дэмакратызме свайго кабінета.

— Як радавы выбаршчык асабіста я хацеў бы, каб такія вось якасці, а таксама ўзаемную лаяльнасць адзін да аднаго якраз і праявілі Прэзідэнт, Вярхоўны Савет, Канстытуцыйны суд.

— Што ж, менавіта ў іх узаемаадносінах перш за ўсё і бачна адкрытая і небяспечная для нашай дзяржавы канфрантацыя. Можна зразумець усе складанасці працэсу практычнага раздзялення ўлады, нераспрацаванасць механізма іх узаемадзеяння. Але ўсе ўдзельнікі канфлікту павінны ведаць, што гэта адна з найбольш небяспечных для грамадства формаў процістаяння. Што любой краіне гэта не дабаўляе міжнароднага аўтарытэту і можа прывесці да палітычнай ізаляцыі. І што ім варта хутчэй шукаць паразуменне. Тым больш, што такі заклік ужо прагучэў з вуснаў Сямёна Шарэцкага.

— Ведаеце, што мяне трывожыць? «Люлька міру» запалена і працягнута. Рана ці позна яна, спадзяюся, будзе прынята. І тут вельмі многае будзе ўжо залежаць ад таго палітычнага фону, на якім пойдзе перагаворны працэс. Многае пачне залежаць ад палітычных партый. Ці вы лічыце, што не?

— У нас раней не было ні інстытута прэзідэнства, ні шматпартыйнасці. Так што і ўладныя структуры, і партыі засвойваюць першыя сур'ёзныя ўрокі жыццядзейнасці і ўзаемадзеяння.

Разам з тым даволі дакладна вызначылася тэндэнцыя да згуртавання палітычных партый, нават самых разнародных, вакол пазіцыі Вярхоўнага Савета.

Паўтара апошніх года выканаўчая ўлада плануе сустрэчу Прэзідэнта з лідэрамі палітычных партый. Час ад часу звесткі аб такіх планах прасочваюцца ў прэсу. Але сустрэча пакуль не адбылася.

— У тым ці іншым сэнсе мы можам гаварыць аб наяўнасці нейкай «трэцяй сілы»?

— Даволі спрэчнае паняцце. Кожны трактуе па-свойму. Я ўключыў бы сюды так званыя непалітычныя арганізацыі: прафсаюзы, прамысловыя, аграрныя, навукова-культурныя саюзы, рэлігійныя арганізацыі. Успомніце мінулагоднія забастоўкі работнікаў метро, тралейбуснікаў, а таксама мітынг па ініцыятыве прафсаюзаў, што планаваўся на люты гэтага года. Ва ўмовах пагаршэння ўмоў жыцця людзей такія забастоўкі і мітынгі могуць набыць ярка выяўлены палітычны характар, накіраванасць супраць зусім канкрэтных палітычных лідэраў. Праўда, непалітычныя арганізацыі ў апошнія гады актыўна на палітычныя падзеі не ўплывалі. А ў лютаўскім канфлікце ўменне Прэзідэнта ўрэгуляваць яго паставіла сітуацыю пад кантроль уладаў. Так што тут многае залежыць ад канкрэтнай сітуацыі і падыходаў да яе вырашэння.

— Актыўнага ўдзелу ў палітычным жыцці да апошняга часу не прымала і моладзь...

— Так, яна нават дэманстравала палітычную пасіўнасць. Але ж мы ведаем з айчыннай і сусветнай практыкі, якой актыўнай, мабільнай і нават радыкальна-выбуховай можа быць моладзь. Я правёў уласнае апытанне студэнтаў. Яно паказала, што пераважная большасць іх (прыкладна 75—80 працэнтаў) у цяперашніх рознагалоссях падтрымлівае пазіцыю Вярхоўнага Савета і Канстытуцыйнага суда. Далёка не ўсе ўхваляюць палітычную інтэграцыю з Расіяй. Трывожыць, што студэнты і наогул моладзь, нават школьная, прымкнулі менавіта да мітынгаў і дэманстрацый, арганізаваных БНФ.

Гэта не азначае, што яны абавязкова раздзяляюць погляды, пазіцыю, ідэалогію БНФ. Гэта азначае іншае — у моладзі няма ўласных ідэолагаў, няма ўласнай арганізацыі, а жыццёвыя прынцыпы пачынаюць вызначацца даволі дакладна. Яна шукае сваё месца ў палітычным жыцці. І зараз вельмі і вельмі важна не адвярнуцца ад яе, не ўпусціць яе. Гэта будзе вялікай памылкай. Зусім правільна, што Прэзідэнт падпісаў Указ аб першачарговых мерах па рэалізацыі маладзёжнай палітыкі, што сустрэўся з лідэрамі маладзёжных арганізацый, што разам паспрабавалі вызначыць накірункі ўзаемадзеяння. З маладымі трэба сустракацца як мага часцей. Нават больш, чым з дарослымі палітыкамі і эканамістамі.

— У справе дасягнення грамадскай згоды, як і разбурэння яе, вялікая роля належыць апазіцыі.

— Згодзен. Цэльнасць дэмакратычнага грамадства заўсёды будуецца на ўзаемаадносінах уладаў і апазіцыі. Улады ў працэсе выпрацоўкі рашэнняў убіраюць у сябе і імпульсы, якія ідуць ад апанентаў. Пры такім падыходзе палітычныя рашэнні зарыентаваны на дасягненне стваральнага, а не разбуральнага эфекта. І ў такой сітуацыі ніхто не можа прысвоіць сабе манаполію на ісціну.

Аналіз паказвае, што зараз у Беларусі склалася даволі рэдкая ў сусветнай практыцы сітуацыя з апазіцыяй. Непрымірымай апазіцыі на ўзроўні галін улады ў нас сёння няма. Затое дзеянні выканаўчай улады па расшырэнню сваіх паўнамоцтваў прывялі да таго, што лагер канструктыўнай апазіцыі набыў форму шырокага народнага фронту, у які можна ўключыць, з пэўнай доляй умоўнасці, заканадаўчую і судовую ўладу, прафсаюзы, значную колькасць інтэлігенцыі, прадпрымальнікаў, студэнцтва.

Аднак падкрэслім, што гэтая шырокая апазіцыя не дэструктыўная, а надзвычай канструктыўная. Абараняючы Канстытуцыю, яна сама імкнецца да згоды. Адмаўляючы дыктат і націск, прапануе шлях дыялогу, узаемных уступак і крокаў насустрач.

— Як вы ацэньваеце сітуацыю з так званай радыкальнай апазіцыяй?

— Тут усё куды больш сур'ёзна. На мой погляд, сённяшнія ўлады паўтараюць нядаўнія памылкі кампартыі Беларусі — поўнае адмаўленне Беларускага народнага фронту і адпаведныя адносіны да яго. Што вяло да росту папулярнасці ў грамадстве і арганізацыйнага ўмацавання БНФ.

— Такім чынам, ваш аналіз расстаноўкі палітычных сіл, іх пазіцый паказвае...

— Што сённяшняя палітычная сітуацыя на Беларусі нестабільная і нават выбухованебяспечная. У апошні час праблема дасягнення згоды ўскладнілася з'яўленнем новай крыніцы палітычнага канфлікту. Ён узнік на аснове працэсаў суверэнізацыі і інтэграцыі. Маецца на ўвазе перш за ўсё Дагавор паміж Беларуссю і Расіяй. Прырода канфлікту — у разыходжаннях людзей у базавых каштоўнасцях, палітычных ідэалах, прыярытэтах.

— Вось-вось. І як шукаць шлях да грамадскай згоды, калі адны за суверэнітэт, а другія за інтэграцыю?

— Вельмі значная частка грамадства разумее, што патрэбна і тое, і другое. Тут шлях да згоды — праз першачарговае ўмацаванне суверэнітэту маладой беларускай дзяржавы і ў той жа час — пашырэнне і ўмацаванне яе інтэграцыйных сувязей. Такі збалансаваны падыход у палітыцы здольны не раз'ядноўваць прыхільнікаў суверэнітэту і інтэграцыі, а згуртоўваць іх.

Гэты шлях ускладняецца нашым нежаданнем і няўменнем шукаць згоду метадамі кампрамісу, дыялогу. Мы прывыклі ўсё вырашаць сілавымі метадамі: шляхам рэвалюцый, мітынгаў, дыктатуры, з дапамогай спецслужбаў, дубінак і г.д.

Такія метады маглі мець месца (а маглі і не мець) у 17-м годзе, калі многае тлумачылася антаганізмам класаў. Зараз усё па-іншаму. І выканаўчая ўлада, ад імя якой выступае Прэзідэнт, і заканадаўчая, прадстаўленая парламентам, і судовая ўлада, і палітычныя партыі, і нават прафсаюзы дзейнічаюць, як яны заяўляюць, у інтарэсах народа, а не, скажам, толькі пралетарыяту.

У нас НЯМА АБ'ЕКТЫЎНЫХ ПРАБЛЕМ для крызіснага процістаяння розных палітычных сіл.

Добра, калі галоўную скрыпку ва ўрэгуляванні канфлікту, што намецірўся, адыграе выканаўчая ўлада. Накіраваўшы сваю дзейнасць у рамкі законаў, яна вельмі хутка адчуе істотную падтрымку з боку ўсіх суб'ектаў палітыкі.

Тут ёсць пажаданні і да іншых бакоў. Дэпутатам варта хутчэй спасцігаць прамудрасці парламентарызму. Апазіцыі — змяніць метады работы адбойнага малатка на метады пастаяннага дыялогу. Моладзі — павучыцца цярпімасці. А ўсім нам —палітычнай культуры. Вярнуцца да той самай талерантнасці, якой заўсёды вызначаўся беларус.

Запісаў Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ.

Закон Рэспублікі Беларусь
АБ ЗВАРОТАХ ГРАМАДЗЯН

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Артыкул 5. Асабісты прыём грамадзян

Кіраўнікі органаў, установ, арганізацый і прадпрыемстваў не радзей аднаго разу ў месяц абавязаны праводзіць асабісты прыём грамадзян.

Кіраўнік органа, установы, арганізацыі і прадпрыемства мае права абавязаць іншых службовых асоб гэтага органа, установы, арганізацыі і прадпрыемства таксама праводзіць асабісты прыём грамадзян.

Кіраўнікі і іншыя службовыя асобы органаў, установ, арганізацый і прадпрыемстваў не маюць права адмовіць грамадзяніну ў асабістым прыёме пры захаванні ім устаноўленага парадку прыёму па пытаннях, якія адносяцца да іх кампетэнцыі.

Асабісты прыём грамадзян праводзіцца ва ўстаноўленыя і даведзеныя да ведама грамадзян дні і гадзіны. Калі вусны зварот грамадзяніна не можа быць вырашаны ў час прыёму, ён выкладаецца ў пісьмовай форме і з ім вядзецца работа як з пісьмовым зваротам.

Артыкул 6. Забарона выдавання звестак, якія сталі вядомымі ў сувязі з разглядам звароту

Службовым асобам забараняецца выдаваць звесткі, якія сталі вядомымі ім у сувязі з разглядам звароту, калі гэта закранае правы і законныя інтарэсы грамадзян.

Глава II. Парадак і тэрміны разгляду зваротаў грамадзян

Артыкул 7. Парадак разгляду зваротаў

Звароты грамадзян падлягаюць рэгістрацыі і абавязковаму разгляду.

Службовыя асобы органаў, установ, арганізацый і прадпрыемстваў у межах сваёй кампетэнцыі абавязаны своечасова і поўна разглядаць звароты, прымаць неабходныя меры для іх аб'ектыўнага вырашэння і паведамляць грамадзянам аб выніках.

Забараняецца перадаваць скаргі грамадзян службовым асобам тых органаў, установ, арганізацый і прадпрыемстваў, рашэнні, дзеянні ці бяздзейнасць якіх абскарджваюцца.

Рашэнне па сутнасці звароту або адмова ад яго разгляду павінны быць пісьмова матываваны.

Артыкул 8. Тэрміны разгляду зваротаў

Зварот павінен быць разгледжаны не пазней аднаго месяца з дня яго паступлення, а зварот, які не патрабуе дадатковага вывучэння і праверкі, — не пазней 15 дзён, калі іншы тэрмін не прадугледжаны заканадаўствам. Пры неабходнасці правядзення спецыяльнай праверкі, запыту дадатковых матэрыялаў кіраўнік органа, установы, арганізацыі і прадпрыемства, у якія паступіў зварот, можа прадоўжыць указаны тэрмін, але не больш чым на адзін месяц, адначасова паведаміўшы аб гэтым заяўніку.

Рашэнне, прынятае па звароту, можа быць абскарджана ў вышэйстаячы орган, ва ўстанову, у арганізацыю, прадпрыемства або ў суд у парадку, устаноўленым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 9. Вядзенне справаводства па зваротах

Парадак вядзення справаводства па зваротах грамадзян устанаўліваецца Кабінетам Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Адказнасць за арганізацыю работы са зваротамі грамадзян нясуць кіраўнікі органаў, устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў.

Артыкул 10. Рашэнні па зваротах

У выпадку прызнання звароту абгрунтаваным службовая асоба органа, установы, арганізацыі або прадпрыемства, якая прыняла рашэнне аб задавальненні звароту, абавязана:

прыняць неабходныя меры па аднаўленню парушаных правоў і законных інтарэсаў грамадзян;

вырашыць пытанне аб адказнасці асоб, па віне якіх былі дапушчаны парушэнні.

Звароты грамадзян пакідаюцца без разгляду, калі па іх пытанні раней разгледжаны, па іх прыняты неабходныя рашэнні і дадзены адказы заяўнікам.

Артыкул 11. Паўторныя звароты

Паўторнымі лічацца звароты, якія атрыманы ад адной і той жа асобы па аднаму і таму ж пытанню і паступілі ў адзін і той жа орган, ва ўстанову, у арганізацыю або на прадпрыемства.

Паўторны зварот, у якім не прыводзяцца новыя довады або новыя акалічнасці, праверка не праводзіцца, калі па ім былі вычарпальныя матэрыялы праверак і дадзены адказ. Пры гэтым грамадзяніну паведамляецца, што паўторны зварот беспадстаўны, і перапіска з ім спыняецца.

Рашэнне аб спыненні перапіскі па звароту прымаецца кіраўніком органа, установы, арганізацыі або прадпрыемства ці яго намеснікам.

Артыкул 12. Правы грамадзяніна пры разглядзе звароту

Грамадзянін, які звярнуўся са скаргай ці заявай у адпаведнасці з дадзеным Законам, мае права знаёміцца з матэрыяламі па праверцы ў той меры, у якой гэта не закранае правы іншых грамадзян і не супярэчыць патрабаванням заканадаўства аб ахове дзяржаўнай і іншай тайны, што ахоўваецца законам.

Глава III. Адказнасць за парушэнне заканадаўства аб зваротах грамадзян

Артыкул 13. Адказнасць за парушэнне заканадаўства аб зваротах

Службовая асоба органаў, установ, арганізацый або прадпрыемстваў, вінаватая ў неправамернай адмове ў прыняцці звароту, парушэнні тэрмінаў разгляду, прыняцці заведама неабгрунтаванага рашэння, у выдаванні звестак, якія сталі вядомымі ў сувязі з разглядам звароту, а таксама ў іншых парушэннях гэтага Закона, нясе адказнасць у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 14. Пакрыццё ўрону грамадзянам у сувязі з парушэннем патрабаванняў закона пры разглядзе іх зваротаў

Грамадзянін мае права патрабаваць кампенсацыі маёмаснага ўрону, які прычынены неправамернымі дзеяннямі службовай асобы органа, установы, арганізацыі або прадпрыемства, у сувязі з рашэннем, якое парушыла правы і свабоды грамадзяніна пры разглядзе яго звароту.

Спрэчкі аб пакрыцці грамадзянам матэрыяльнага ўрону і кампенсацыі маральнага ўрону разглядаюцца ў судовым парадку.

Артыкул 15. Пакрыццё расходаў па праверцы зваротаў, якія змяшчаюць заведама ілжывыя звесткі

Расходы, панесеныя органамі, установамі, арганізацыямі і прадпрыемствамі ў сувязі з праверкай зваротаў, якія змяшчаюць заведама ілжывыя звесткі, могуць быць спагнаны з грамадзяніна па рашэнню суда.

Глава IV. Заключныя палажэнні

1. Закон Рэспублікі Беларусь «Аб зваротах грамадзян» уводзіцца ў дзеянне з дня яго апублікавання.

2. Прапанаваць Кабінету Міністраў Рэспублікі Беларусь у трохмесячны тэрмін:

унесці ў Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь ва ўстаноўленым парадку прапановы па прывядзенню заканадаўчых актаў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб зваротах грамадзян»;

прывесці рашэнні Урада ў адпаведнасць з указаным Законам.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
А. ЛУКАШЭНКА

6 чэрвеня 1996 г., г. Мінск. № 407-XIII

ТРЫБУНА ДЭПУТАТА

НЕ СПАЗНІЦЦА Б ЯШЧЭ БОЛЬШ

Уладзімір ГАНЧАРЫК, дэпутат Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, старшыня Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі



— Крайнюю занепакоенасць выклікае сітуацыя ў эканоміцы і сацыяльнай сферы нашай рэспублікі, калі, вядома ж, ацэньваць яе аб'ектыўна. Услед за вялізнай затрымкай выплаты заработнай платы (а гэта, пагадзіцеся, ужо паказчык адсутнасці дабрабыту ў эканоміцы і працоўных калектывах) сёння рэзка абвастрылася становішча на рынку працы. Колькасць беспрацоўных перавысіла 175 тысяч чалавек — 3,7 працэнта ад актыўнай часткі насельніцтва. Для параўнання: калі пачынаўся працэс беспрацоўя, у 1991 годзе было крыху больш чым дзве тысячы, гэта значыць рост больш чым у 76 разоў. Плюс да гэтага скрытае беспрацоўе складае яшчэ не менш як 600 тысяч чалавек.

Пры гэтым трэба мець на ўвазе дзве акалічнасці:

першая: ужо ў бягучым годзе паступленне рабочай сілы на рынак працы рэспублікі чакаецца прыкладна ў 940 тысяч чалавек, у асноўным гэта моладзь;

другая: праблема занятасці, несумненна, абвострыцца ў сувязі з узмацненнем адміністрацыйнага рэгулявання ў эканоміцы, у тым ліку не толькі ўмоў для недзяржаўных прадпрыемстваў (маюцца на ўвазе вядомыя ўказы і распараджэнні), а таксама з пагаршэннем фінансавага становішча дзяржаўных, у тым ліку буйных, прадпрыемстваў: відавочнае падзенне рэнтабельнасці, прыбытку, рост дэбіторскай і крэдыторскай запазычанасці, адсюль і скарачэнне паступленняў у бюджэт. Інакш кажучы, калі не прымаць папераджальных мераў, то сітуацыя з занятасцю насельніцтва, а значыць, і ўзровень жыцця людзей, акажуцца надзвычай напружанымі.

Адсюль вынікае неабходнасць кардынальнага перагляду падыходаў да пытанняў стымулявання захавання і стварэння новых рабочых месцаў у дзяржаўным сектары, да развіцця сферы паслуг, малога і сярэдняга прадпрымальніцтва. Мэтазгодна тэрмінова скарэкціраваць сацыяльна-эканамічную палітыку, выпрацаваць комплексную праграму мераў па захаванню і стварэнню рабочых месцаў да 2000 года (па прыкладу Расіі) з мэтай павышэння ўзроўню і змянення структуры занятасці насельніцтва. З гэтай жа мэтай, відавочна, мэтазгодна паскорыць прыняцце закона (у другім чытанні) аб стварэнні эканамічна эфектыўных рабочых месцаў. Такім чынам, трэба паспрабаваць забяспечыць умовы для айчынных таваравытворцаў, зрабіць эканоміку рэспублікі прыцягальнай для інвестараў, у тым ліку замежных.

Гэта задача патрабуе комплекснага вырашэння, закранае сістэму падаткаабкладання. Федэрацыя прафсаюзаў, яе членскія арганізацыі неаднаразова ўносілі прапановы Прэзідэнту, Кабінету Міністраў адносна гэтага.

Улічваючы, што найбольш дзейсная мера сацыяльнай абароны — гэта магчымасць працаваць і атрымліваць за гэта грошы, я, як дэпутат Вярхоўнага Савета, звярнуўся з запытам да Кабінета Міністраў аб тым, якія мяркуецца прыняць рэальныя меры па захаванню і стварэнню новых рабочых месцаў і ўмоваў гаспадарання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь, выступаючы 20 чэрвеня на нарадзе па пытаннях сацыяльна-культурнай сферы (цытую па газеце), заявіў: «Рана ці позна, як мне ні цяжка гэта гаварыць, але, відавочна, давядзецца пайсці на скарачэнне колькасці працуючых на шэрагу прадпрыемстваў рэспублікі, на перабудову структуры нашай вытворчасці, а значыць, і на стварэнне новых рабочых месцаў».

На жаль, вымушаны канстатаваць: не рана, а ўжо позна. Не спазніцца б яшчэ больш...

«НЕ БУДЗЕ ПА-МОЙМУ — УЗАРВУ КВАТЭРУ!»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У той дзень суд задаволіў іск асноўнага кватэранаймальніка, маці Ч., аб высяленні жонкі сына з кватэры на той падставе, што яна там даўно не пражывае. Ч. быў катэгарычна супраць.

Старшы следчы Ленінскага РАУС маёр міліцыі Аляксандр Несцярэнка ў той момант, калі Ч. выказаў сваю пагрозу, займаўся расследаваннем абставінаў крадзяжу курткі, учыненага непадалёк ад вуліцы Сухамбаева. Яму і было даручана ўзначаліць аператыўную групу і тэрмінова накіравацца да дома № 11. Размешчаная на першым паверсе кватэра ўжо была падрыхтавана да выбуху. Асоба, якая пагражала ім, трымала ў руцэ электразапальнічку, заявіўшы міліцыянерам праз фортку, што газ на кухні ўжо ўключаны і распаўсюджваецца па кватэры. Мяркуючы па паху, які цягнула з фортачкі, гэта былі зусім не жартачкі.

Вось што расказаў карэспандэнту «Звязды» маёр Аляксандр Несцярэнка, які хвілін дваццаць праз фортку вёў дыялог з Ч.

— Слухай, — кажу, — мужык, канчай глупствам займацца. Тут мне трэба з курткай украдзенай разбірацца, а ты ад справы адрываеш. Пусці мяне ў кватэру, пагутарым па-мужчынску. Мне сорак гадоў, табе хутка сорак, ну няўжо не зразумеем адзін аднаго? Хочаш — пойдзем на піва. «А колькі паставіш? — пытаецца. — Колькі вып'еш, кажу, столькі і пастаўлю. Я зняў кабуру з пісталетам, перадаў яе разам з папкай іншаму супрацоўніку міліцыі. Падняў кашулю, каб Ч. убачыў, што іншай зброі няма. «Добра, — гаворыць ён. — Упушчу цябе, толькі аднаго». Я падышоў да кватэры, пазваніў. Ч. адчыніў дзверы. Заходжу ў кватэру, а там ужо газу — не прадыхнуць. Гляджу — электразапальнічка праз падаўжальнік сапраўды ўключана ў сетку. Выцягнуў яе з разеткі, а Ч. пайшоў на кухню і адключыў газ.

На гэты момант ужо былі эвакуіраваны жыхары суседніх кватэр, адпаведныя службы перакрылі ў доме газ і электрычнасць. Аднак паколькі ў Ч. была і звычайная запальнічка, пагроза выбуху заставалася. Яе канчаткова прадухілілі іншыя аператыўнікі, якія ўварваліся ў кватэру і затрымалі Ч. Дарэчы, гэты чалавек, раней ужо судзімы, і сапраўды не жартаваў, паколькі перад тым, як уключыць газ, напісаў перадсмяротную запіску...

Барыс ПРАКОПЧЫК.

СКАНДАЛ

АШУКАНСТВА ПРАЙШЛО ЯК ПА МАСЛЕ

Дзіўныя ўсё ж людзі кіруюць некаторымі беларускімі прадпрыемствамі. Гэтым начальнікам здаецца, што ўсё тое дрэннае, што здараецца з кіраўнікамі іншых суб'ектаў гаспадарання, іх асабіста абміне.

Ужо колькі разоў беларуская прэса, у тым ліку і «Звязда», расказвала аб розных выпадках ашуканства. Прынамсі, мы паведамлялі аб тым, як кіраўнікі шэрага кансервавых камбінатаў краіны, паверыўшы на слова ўсюдыісным прайдзісветам, без папярэдняй аплаты адпускалі тоны прадукцыі і да гэтага часу не могуць знайсці тых пакупнікоў і атрымаць грошы. Здавалася б, пасля такой «прафілактыкі» нашчадкам А.Бендэра наогул няма чаго рабіць на Беларусі. Аднак і зараз у нашай краіне ёсць гора-кіраўнікі, якія дазваляюць самым прымітыўным ашуканцам абвесці сябе вакол пальца.

Як паведаміў карэспадэнту «Звязды» начальнік аддзела ўпраўлення па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю МУС Беларусі Аляксандр ЯЦКОЎСКІ, не так даўно на вуду нейкіх расійскіх прайдзісветаў трапілі кіраўнікі Баранавіцкага, Івацэвіцкага і Лунінецкага малаказаводаў.

А адбылося гэта так. Неяк да іх завіталі дзелавыя хлопцы з прапановай набыцця вялікай партыі масла. Праўда, грошай у гэтых камерсантаў не было. Але яны пабажыліся, што як толькі прададуць масла, дык адразу ж разлічацца. А каб у кіраўнікоў малаказаводаў не было сумненняў у надзейнасці бізнесменаў, тыя прапанавалі заключыць адпаведную дамову. Невядома, што прымусіла рэспектабельных кіраўнікоў малаказаводаў паверыць гэтым зусім незнаёмым людзям, якія прадставіліся супрацоўнікамі мінскага таварыства з абмежаванай адказнасцю «Бідэр», і прыняць іх умовы? Праз нейкі час вышэйпамянёныя прадпрыемствы, выконваючы «джэнтльменскае пагадненне», адгрузілі «партнёрам» з ТАА «Бідэр» 120 тон масла і сталі чакаць аплаты. Але грошы, а гэта 4,5 мільярда рублёў, у абумоўлены тэрмін на рахункі малаказаводаў не паступілі. Кінуліся гора-кіраўнікі шукаць сваіх «кампаньёнаў», а тых і след прастыў. ТАА «Бідэр», як выявілася пазней, нават не ведала, што ад імя гэтай фірмы нехта заключаў дамовы на набыццё масла і, натуральна, адмовілася плаціць за невядомых ашуканцаў. Саміх прайдзісветаў таксама пакуль не ўдалося знайсці. Пашпарты, якія яны прад'явілі на малаказаводах, раней былі згублены іх уладальнікамі і «знойдзены» ці, хутчэй за ўсё, украдзены тымі ж ашуканцамі. А 120 тон масла, па звестках праваахоўных органаў, «сплыло» ў Расію.

Між іншым, адметна, што ашуканыя кіраўнікі малаказаводаў заключалі вышэйпамянёную здзелку з ведама самога намесніка начальніка абласнога канцэрна «Брэстмясамалпрам». Ён, праўда, пасля гэткага кіравання вызвалены ад займаемай пасады, але ж калектывам ашуканых малаказаводаў ад гэтага наўрад ці стала лягчэй. Бо грошы, якія страцілі гэтыя прадпрыемствы з-за нядбайнасці «мудрых» начальнікаў, былі б зусім не лішнімі як для кожнага асобнага рабочага, так і для бюджэту заводаў.

Дарэчы, яскравым прыкладам таго, што гэтае ашуканства можна было лёгка выявіць, служыць нядаўні выпадак на акцыянерным таварыстве «Белаграінгандаль». 20 чэрвеня сюды завітала жыхарка Бабруйска і спрабавала па фіктыўных дакументах прадстаўніка Мазырскага трэста сталовых і рэстаранаў атрымаць партыю прадуктаў харчавання і цыгарэт на агульную суму 230 мільёнаў рублёў. Аднак дзякуючы пільнасці супрацоўнікаў і кіраўніцтва АТ «Белаграінгандаль», якія не паленаваліся пераправерыць прадстаўленыя дакументы, ашуканка была выкрыта.

Як бачна, дбайныя гаспадары ў наш час вучацца на чужых памылках.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

ДА МАТРЫЯРХАТУ ЯШЧЭ ДАЛЁКА...

Сёння жанчыны складаюць большую палову насельніцтва рэспублікі: з 10,3 мільёна чалавек, якія пражывалі ў Беларусі на пачатак 1996 года, жанчыны склалі 5 мільёнаў 490 тысяч. Вось якую ролю яны адыгрываюць у нашым грамадстве.

Паводле апошніх даных, жанчыны складаюць сярод кіраўнікоў у прамысловасці 13,2 працэнта, у сельскай гаспадарцы — 6,9 працэнта. У той жа час трэба адзначыць агульны рост занятасці сярод жанчын у ключавых міністэрствах і ведамствах рэспублікі. Так, сярод спецыялістаў Міністэрства гандлю ўдзельная вага жанчын складае 77 працэнтаў, Міністэрства юстыцыі — 74, Міністэрства эканомікі — 64, Міністэрства фінансаў — 58 працэнтаў. Асноўная частка супрацоўнікаў-жанчын працуюць на пасадах галоўных спецыялістаў. Жанчын-міністраў у Беларусі дзве (міністры аховы здароўя і сацыяльнай абароны). Адна жанчына ўзначальвае Нацыянальны банк РБ. Пасля прыняцця ў сакавіку 1994 года Канстытуцыі тры жанчыны былі выбраны членамі Канстытуцыйнага суда. Сёння 10 жанчын рэспублікі працуюць у дыпламатычным рангу. Адна з іх — Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол. Горшыя справы ў нашых жанчын у галіне палітыкі. Так, сярод членаў Вярхоўнага Савета трынаццатага склікання 9 жанчын-дэпутатаў, што складае 4,5 працэнта.

Сяргей ПРОТАС.

ПОГЛЯД

РЭФЕРЭНДУМ -2?

Вельмі верагодна, што ўвосень грамадзянам Беларусі зноў давядзецца прыйсці на выбарчыя ўчасткі, каб адказаць на пытанні чарговага — другога за апошнія паўтара года — агульнанацыянальнага рэферэндуму.

Хутчэй за ўсё, рэферэндум будзе сумешчаны з давыбарамі ў Вярхоўны і мясцовыя Саветы. Гэтыя паўторныя выбары не пазней канца лістапада павінны адбыцца ў шэрагу акруг (пераважна гарадскіх) ва ўсіх шасці абласцях краіны.

Ініцыятыва рэферэндуму зноў зыходзіць ад Прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі. Агучаная 20 чэрвеня, на нарадзе з выканаўчай «вертыкаллю», яна выклікала шырокі рэзананс у палітычных колах. І, калі ў бліжэйшы час будуць прыняты меры па ажыццяўленню гэтай ідэі, задуманая акцыя стане галоўнай палітычнай кампаніяй на бліжэйшыя паўгода.

Ці прынясе «рэферэндум-2» той жа унушальны вынік, што і «рэферэндум-1» узору 1995 года? Ці выльецца ён у дэманстрацыю адзінства Прэзідэнта і народа? Ці згуртуе ён патэнцыяльны электарат Прэзідэнта? Ці паспрыяе акцыя таму, каб людзі часова забылі пра штодзённую невясёлую рэчаіснасць і пераключылі ўвагу на змаганне з тымі сіламі (знешнімі і ўнутранымі), якія замінаюць кіраўніку дзяржавы ажыццяўляць абвешчаную праграму?

Адказы на гэтыя пытанні залежаць ад мноства фактараў, і найперш — ад канкрэтных фармулёвак, якія будуць значыцца ў бюлетэнях. Аляксандр Лукашэнка толькі ў агульных рысах абазначыў праблемы, якія ён збіраецца вынесці на рэферэндум. Тым не менш, ужо сёння можна прасачыць агульную тэндэнцыю і меркаваць пра магчымыя вынікі чарговага плебіесцыту.

Такім чынам, пра што давядзецца задумацца 10-мільённаму беларускаму народу ў блізкай будучыні?

— **Праблема пашырэння Паўночнаатлантычнага саюза (НАТО) на ўсход, да граніц Беларусі.**

Цяжка ўявіць, у якое канкрэтнае пытанне можа ўвасобіцца гэта праблема. Большасць беларускага насельніцтва, відавочна, без усякага энтузіязму ставіцца да НАТО, паколькі з савецкіх часоў трывала засвоіла стэрэатыпнае ўяўленне пра гэту структуру як пра «агрэсіўны імперыялістычны блок». Аднак усім зразумела, што меркаванне нават большасці беларусаў ніяк не паўплывае на прынятыя ўжо рашэнні Варшавы, Вільнюса і Рыгі далучыцца да Паўночнаатлантычнага альянсу. Да таго ж, нават нашы паўднёвыя суседзі — украінцы — не выключаюць магчымасці далучэння сваёй краіны да НАТО ў якасці асацыіраванага члена.

Магчыма, фармулёўка будзе ўтрымліваць пытанне пра размяшчэнне расійскай ядзернай зброі на нашай тэрыторыі. Але наўрад ці беларусы прыхільна паставяцца да ідэі новай мілітарызацыі сваёй зямлі. Пагроза з Захаду — далёка не тая праблема, якая сёння па-сапраўднаму хвалюе большасць насельніцтва. У сувязі з гэтым вялікая верагоднасць таго, што Прэзідэнт увогуле не атрымае ніякага пэўнага адказу на гэта пытанне.

— **Праблема прыватнай уласнасці на зямлю.**

Мяркуючы па гэтай ініцыятыве Прэзідэнта, ён не збіраецца да рэферэндуму зацвярджаць закон аб праве ўласнасці на зямлю, які якраз у гэтыя дні ажыўлена абмяркоўваецца ў Вярхоўным Савеце.

Вынікі рэферэндуму па гэтай праблеме здольныя яшчэ глыбей загнаць у тупік беларускую эканоміку. З аднаго боку, многія (у тым ліку ва ўрадзе) выдатна разумеюць: без увядзення права на куплю-продаж зямлі ніякі замежны капітал у Беларусь не прыйдзе, ды і сур'ёзныя эканамічныя рэформы з месца не скрануцца. Да таго ж Беларусь абавязана ў рамках расійска-беларускага Супольніцтва падладжвацца пад расійскае зямельнае заканадаўства. З другога боку, вельмі верагодна, што большасць беларускага насельніцтва скажа рашучае «не» тым, хто збіраецца «распрадаваць радзіму» і ўзводзіць на нашых зарослых айчынным хмызняком тэрыторыях свае буржуйскія заводы, каб эксплуатаваць нашых пралетарыяў і набіваць кішэні доларамі.

— **Праблема змен і дапаўненняў Канстытуцыі.**

Прэзідэнт не канкрэтызаваў, якія артыкулы ён меў на ўвазе. Зусім верагодна, што размова будзе ісці пра пашырэнне ўладных паўнамоцтваў кіраўніка дзяржавы, рэфарміраванне Канстытуцыйнага суда, змяншэнне сферы кампетэнцыі Вярхоўнага Савета і г. д. Для ўмацавання ўлады Аляксандра Лукашэнкі менавіта гэта пытанне будзе мець першаступеннае значэнне. Аднак для большасці насельніцтва якраз яно будзе найменш зразумелым. У сувязі з гэтым усе пытанні, верагодна, будуць сфармуляваны так, каб звычайны грамадзянін адказваў на ўсе іх «так» або «не», у залежнасці ад свайго стаўлення да асобы Аляксандра Лукашэнкі.

Патэнцыяльная небяспека для Прэзідэнта ў задуманай акцыі заключаецца, з аднаго боку, у тым, што Вярхоўны Савет можа дапоўніць пералік якім-небудзь непажаданым для кіраўніка дзяржавы пытаннем (напрыклад, «Ці падтрымліваеце вы эканамічную палітыку, якая праводзіцца ўрадам на працягу апошніх двух гадоў?). З другога боку, апазіцыя можа без належнай энергіі і масавых пратэстаў паставіцца да гэтай ініцыятывы. А без адпаведнай прапагандысцкай апрацоўкі і працістаяння палітыкаў масы могуць увогуле праігнараваць рэферэндум, як малацікавую акцыю, якая не закранае іх інтарэсы.

Валянцін ЖДАНКО.

ФУТБОЛ. ЧЭМПІЯНАТ ЕЎРОПЫ

Праз два дні на галоўнай спартыўнай арэне Англіі — стадыёне «Уэмблі» вызначыцца чэмпіён дзесятага чэмпіянату Еўропы па футболу. Варыянтаў для прадказання пераможцы толькі два: Германія альбо Чэхія.

Кажуць, што снарад двойчы не трапляе ў адну і тую ж варонку. Відаць, аб гэтым выдатна ведалі падначаленыя Тэры Венаблеса. Таму англічане адразу ўзяліся за справу. Ужо на 3-й хвіліне нястомны Шырар распячатаў вароты непрабівальнага нямецкага галкіпера Кёпке. Праўда, развіць поспех брытанцам не ўдалося. Немцы ўдала астудзілі стартавы запал гаспадароў і ўжо праз 12 хвілін змаглі адквітаць мяч. Поспеху дабіўся Штэфан Кунц. На гэтым галы закончыліся. У адсутнасць свайго лідэра, Юргена Клінсмана, які атрымаў напярэдадні траўму, зборная Германіі ў душы радавалася нічыйнаму выніку, паколькі ў дадатковы час іх аднойчы выратавала штанга, а ў другі раз недацягнуўся да мяча Гаскойн.

Немцы традыцыйна лічацца выдатнымі пенальцістамі, што яны і даказалі ў паўфінальным матчы.

У фінальную пульку прайшлі чэхі. І тут, калі прытрымлівацца футбольных законаў і вядомых ісцін, пераможцамі матча Германія—Чэхія могуць стаць апошнія, паколькі на папярэднім этапе немцы выйгралі 2:0.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.



Сёння - сумная гадавіна таго дня, калі перастала біцца сэрца народнага паэта Янкі Купалы. Больш за паўстагоддзя жыве Беларусь без яго — але нават на імгненне не знікае гэта светлае імя з памяці народнай.

Шэсцьдзесят гадоў таму ва ўрочышчы Ляўкі ён жыў і працаваў. Ляўкоўскі цыкл вершаў стаў адной з лепшых старонак у творчасці паэта. Філіял літаратурнага музея Я. Купалы захоўвае рэдкія сведчанні аб знаходжанні песняра ў гэтых мясцінах. Бронзавы помнік пад старым дубам сустракае новыя дзесяцігоддзі, а маляўнічы лес вакол музейных будынкаў запрашае прайсціся па мясцінах, дзе некалі нараджаліся вядомыя вершы «Алеся», «Сосны», «Лён», «Сонцу» і іншыя.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

У СВЕЦЕ
ПЕЛЕНГ-НАВІНЫ

СЁЛЕТА СУСТРЭЧА ПРАХОДЗІЦЬ У ЛІЁНЕ

Лідэры краін «вялікай сямёркі» сабраліся ў французскім горадзе Ліёне на штогадовае пасяджэнне. Галоўнай тэмай сустрэчы стаў тэракт на вайсковай базе ў Саудаўскай Аравіі, што меў месца ў аўторак.

Прэзідэнт Клінтан паабяцаў узмацніць меры па барацьбе з міжнародным тэрарызмам і збіраецца прапанаваць на самміце пакет з 40 адмысловых прапаноў. У сваёй заяве Біл Клінтан паведаміў, што, нягледзячы на тое, што гэта форум эканамічнага характару, немагчыма весці гутарку пра бяспеку эканомікі без захавання фізічнай бяспекі людзей. Сярод іншага будуць абмеркаваны пытанні рэфарміравання Арганізацыі Аб'яднаных Нацый і Сусветнага банка, а таксама разгледжаны планы змякчэння ўмоў па выплаце знешняй запазычанасці для бедных краін.

КАРАДЖЫЧ ГАТОВЫ ПАЙСЦІ Ў АДСТАЎКУ

У Гаазе пачалося чарговае пасяджэнне Міжнароднага ваеннага трыбунала па справе лідэраў баснійскіх сербаў Радавана Караджыча і камандуючага арміяй баснійскіх сербаў Радка Младзіча. Абодва абвінавачваюцца ў ваенных злачынствах супраць чалавецтва. Пракуроры выслухоўваюць паказанні сведак і праглядаюць матэрыялы справы. Абвінавачваемыя на слуханні не прысутнічаюць. Перш чым дазволіць арышт злачынцаў, суд павінен зрабіць адпаведную заяву і атрымаць міжнародную падтрымку. У сераду пад націскам міжнароднай супольнасці Караджыч пагадзіўся пайсці ў адстаўку, але ж ён прапанаваў такія ўмовы, якія далёка не супадаюць з патрабаваннямі міжнароднага супольніцтва.

КІТАЙ «РАЗАБРАЎСЯ» З НАРКАГАНДЛЯРАМІ

У кітайскім друку паведамляецца пра смяротны прысуд, які вынеслі наркагандлярам і выканалі ў сераду. Адмысловы суд прысудзіў да пажыццёвага зняволення і смерці сотні грамадзян Кітая. Па тэлебачанні паказваюць кадры, у якіх паліцыя суправаджае маладых людзей, каб выканаць смяротны прыгавор.

АДКАЗНАСЦЬ НА СЯБЕ ЎЗЯЛА «ХЭЗБАЛАХ»

Адказнасць за выбух бомбы на авіябазе ў Саудаўскай Аравіі ўзялі на сябе адразу дзве тэрарыстычныя групоўкі, аднак спецыялісты схільныя верыць прадстаўніку больш вядомай і больш моцнай арганізацыі «Хэзбалах». Яе прадстаўнік па тэлефоне аб'явіў, што выбух правяла «Хэзбалах», і ён далёка не апошні. Паводле ўдакладненых даных, у выніку тэракта загінулі 19 амерыканскіх вайскоўцаў і 380 чалавек атрымалі раненні. 140 з іх — мясцовыя жыхары.

ДА ВЫБАРАЎ РАСІЯ ЗАСТАНЕЦЦА БЕЗ МІНІСТРА АБАРОНЫ

Барыс Ельцын лічыць немэтазгодным назначаць новага міністра абароны да другога тура прэзідэнцкіх выбараў. Агенцтва «Інтэрфакс» паведамляе са спасылкай на высокапастаўленага прадстаўніка Генштаба, што Ельцын паведаміў аб сваім рашэнні асабоваму саставу Узброеных Сіл. Памочнік Аляксандра Лебедзя ўпэўнены, што на пасаду міністра абароны будзе, хутчэй за ўсё, назначаны начальнік Акадэміі Генеральнага штаба Ігар Радзівонаў.

ГЕНЕРАЛ «УЗЯЎСЯ» ЗА СЕКТЫ

Сакратар Савета бяспекі Расіі Аляксандр Лебедзь заявіў пра неабходнасць ліквідацыі на расійскай зямлі рэлігійных сект «чужых народаў», такіх, як «мармоны» і «Аум Сенрыкё». «Іх трэба вывесці за рамкі закона. Такім сектам няма месца на нашай зямлі», — сказаў Лебедзь. Ён выказаў думку, што гэтыя секты пагражаюць бяспецы Расіі.

Радыё «Свабода», «Голас Амерыкі», Радыё 101,2 і «Радыё-РОКС» слухаў Сяргей ПРОТАС.

ІНФАРМ-КАКТЭЙЛЬ

Новыя тэхналогіі будаўніцтва ніколькі не паскараюць тэмп работ. Тры гады спатрэбіліся баптысцкаму таварыству ў амерыканскім горадзе Лінберг, каб урэгуляваць са страхавой кампаніяй пытанне аб устанаўленні шпіля на будынку малельні, які быў разбураны ўраганам. Калі бакі нарэшце дамовіліся, новы шпіль устанавілі за паўгадзіны.

Асашыэйтэд Прэс

Справа аб стральбе, якую ў лютым 1994 годзе адкрыў знакаміты футбаліст Марадона па журналістах, яшчэ далёка не завершана. Шэсць аргенцінскіх рэпарцёраў, якія былі паранены з пнеўматычнага ружжа ў час гэтага інцыдэнту, днямі адхілілі прапанову Марадоны пайсці на міравую за грашовую кампенсацыю. Пацярпеўшыя назвалі прапанаваную ім Марадонай суму — 10 тысяч на ўсіх — смехатворнай. Па меркаванню адваката журналістаў, гэтыя грошы не могуць кампенсаваць нанесены урон. Пракурор запатрабаваў для імпульсіўнага бамбардзіра чатырохгадовага турэмнага зняволення, аднак ён на волі і гуляе за маладзёжную каманду.

Рэйтэр

Дваццаць разоў уваткнуў у свой жывот і грудную клетку нож 45-гадовы міланскі крамнік Марыо С. Такім чынам ён вырашыў скончыць жыццё на кухні ўласнай кватэры. Але ўрачы не адпусцілі яго на той свет.

Як выявілася ў ходзе расследавання, на гэты крок ён пайшоў пасля таго, як банк адмовіўся прадаставіць яму крэдыт у памеры 14 тысяч долараў. Марыо звярнуўся да ліхвяроў, якія запатрабавалі з яго 40 працэнтаў гадавых. Калі доўг гандляра ўзрос амаль да 180 тысяч долараў, яму сталі пагражаць расправай над дачкой. Іншага выйсця, на думку Марыо, у яго не было.

ЭКСТРА-ПРЭС.

ЛЕПШАЯ ВАЙСКОВАЯ АМУНІЦЫЯ — ДЛЯ БАЕВІКОЎ

У дагестанскім горадзе Кізляр расійскія пагранічнікі затрымалі аўтамабіль з ваеннай амуніцыяй, прызначанай для чачэнскіх баевікоў. «КамАЗ» быў загружаны камуфліраваным абмундзіраваннем, бронекамізэлькамі, горнымі чаравікамі, радыёстанцыямі, медыкаментамі і нават партатыўнымі камп'ютэрамі. Па заяве ваенных спецыялістаў, такой сучаснай тэхнікі і ваеннай амуніцыі не маюць нават спецпадраздзяленні федэральных войскаў.

ЧЫМ ЗАЙМАЮЦЦА АДСТАЎНЫЯ ГЕНЕРАЛЫ?

Як паведаміла карэспандэнту агенцтва «Аргументы и факты-Новости» крыніца з колаў, блізкіх да ФСБ Расіі, былы кіраўнік ФСБ генерал Барсукоў цяпер знаходзіцца на службовай дачы, у Маскве і ў Крамлі не з'яўляецца. Па сведчаннях з той жа крыніцы, былы кіраўнік Службы бяспекі Прэзідэнта генерал Аляксандр Каржакоў, нягледзячы на ўсе перыпетыі сваёй кар'еры, застанецца ў акружэнні Прэзідэнта. Магчыма, ён будзе працаваць у адміністрацыі прэзідэнта пад кіраўніцтвам Мікалая Ягорава. А адстаўны міністр абароны Павел Грачоў з сям'ёй паехаў на сваю радзіму ў вёску Рвы Тульскай вобласці.

УЗМАЦНЕННЕ ЎПЛЫВУ ЛЕБЕДЗЯ НЕПАЗБЕЖНАЕ

На думку палітолага і сацыёлага Ігара Клянкіна, нядаўнія адстаўкі кіраўнікоў сілавых ведамстваў Расіі былі паднесены грамадскасці такім чынам, што наўрад ці адназначна выклічуць сімпатыю выбаршчыкаў. Палітолаг лічыць, што ў Расіі наступіў момант навядзення парадку моцнымі людзьмі. Калі ў цяжкія часы ўладарылі асобы з заплямленай рэпутацыяй — як прыклад Клянкін прывёў былога Генпракурора Аляксея Ільюшэнку, — то цяпер у грамадстве ўзнік попыт на фігуру, якая вызначаецца сумленнасцю. У гэтым сэнсе з'яўленне ў прэзідэнцкай камандзе Аляксандра Лебедзя своечасовае. Перад новым сакратаром Савета бяспекі стаіць надзвычай важная задача, вырашэнню якой будуць супраціўляцца самыя розныя сілы, у тым ліку заканадаўчыя, прадстаўнічыя інстытуты. Тады, на думку палітолага, у Аляксандра Лебедзя можа ўзнікнуць спакуса дасягнуць поспеху ў барацьбе з беззаконнасцю абыходзячы закон, адмаўляючыся ад дэмакратычных працэдур. І тут многае будзе залежаць ад пазіцыі самога прэзідэнта Ельцына: ці падтрымае ён Лебедзя, ці не пабаіцца непазбежнага ўзмацнення яго ўлады?

«Аргументы и факты-Новости».

СЁННЯ

СОНЦА

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.34	21.45	17.06
Віцебск –	4.20	21.43	17.23
Магілёў –	4.28	21.34	17.06
Гомель –	4.35	21.22	16.47
Гродна –	4.56	21.58	17.02
Брэст –	5.06	21.50	16.44

МЕСЯЦ

Першая квадра 24 чэрвеня

ІМЯНІНЫ

Пр. Іоны Маскоўскага, Грыворыя, Касіяна, Аўгусціна К. Ірынея-біскупа

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, па ўсходніх раёнах, часам пройдуць дажджы, на астатняй частцы — месцамі кароткачасовыя. Тэмпература паветра ў Віцебску, Гомелі — 15—17, Магілёве — 16—18, Мінску — 17—19, Гродне — 18—20, Брэсце — 19—21 градус цяпла.

У наступныя двое сутак: 29-га — па паўночнаму ўсходу, 30-га ўдзень — па паўднёваму захаду пройдуць кароткачасовыя дажджы. Тэмпература ўначы — 6—11, удзень 29-га — 15—20, 30-га — 17—22 градусы цяпла.

МЕДЫЦЫНСКІ ПРАГНОЗ НАДВОР'Я НА 28-29 ЧЭРВЕНЯ

У бліжэйшыя двое сутак надвор'е будзе вызначацца полем паніжанага атмасфернага ціску. Чакаецца паніжэнне, а затым рост ціску (на 5—6 мб). У такіх умовах магчыма пагаршэнне самаадчування ў метэазалежных хворых на гіпертанію і стэнакардыю.

У мэтах прафілактыкі рэкамендуецца захоўваць ашчадлівы рэжым, рэгулярна прымаць лекавыя прэпараты, прызначаныя ўрачом і заспакаяльныя сродкі.

Увага! Наперадзе два дні (30 чэрвеня, 1 ліпеня), неспрыяльныя па геафізічных фактарах.

Антаніна КАРОЗА, навуковы супрацоўнік БелНДІ кардыялогіі.

НЕСПРЫЯЛЬНЫЯ ДНІ Ў ЛІПЕНІ
1, 4, 6, 13, 18, 24, 29

Панядзелак, 1 ліпеня

Беларускае тэлебачанне
Экран — абітурыенту
16.50 Старажытная беларуская літаратура і літаратура XIX стагоддзя.
17.20 Гісторыя Беларусі.
17.50 Руская літаратура.
18.25 Эканамікст. Нерухомасць.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная передача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок», «Рызыкаверсія». Тэлегульня.
19.35 Супергол.
20.05 Прэм'ера цыкла. «Пазнай сябе». Парады псіхолага. Прамая лінія.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.45 Спартыўны тэлекур'ер.
22.05 Руфіна Ніфантава ў мастацкім фільме «Дзень, калі спаўняецца 30 гадоў» («Беларусьфільм»).
23.30 Тэлевізійны Дом кіно. Міжнародны семінар па аўтарскіх правах акцёраў і выканаўцаў.
0.10 Навіны.
0.25 «Турнір майстроў». Міжнародныя спаборніцтвы па водналыжнаму спорту.

ГРТ
5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.50 Навіны.
8.15 «Сакрэт трапіканкі». Серыял.
9.05 «Што? Дзе? Калі?».
10.30 Чалавек і закон.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Захавай сябе».
14.20 «Рыцар Адважнае Сэрца». Мультсерыял.
14.45 Марафон-15.
15.00 Зорны час.
15.40 «Элен і хлопцы».
16.05 Джэм.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 «Сакрэт трапіканкі».
18.10 Час пік.
18.35 Тайна жыцця і смерці Максіма Горкага ў серыяле «Пад знакам скарпіёна». 1-я серыя.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.45 Прэзідэнцкія выбары-96.
20.55 «Пад знакам скарпіёна». 2-я серыя.

Канал «Расія»
6.15 Ранішні экспрэс.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00, 23.00 Весткі.
7.20 Дзелавая Расія.
8.05 Час дзелавых людзей.
8.15 «К-2» прадстаўляе: Юрый Нікулін, Аляксандр Зацэпін, Святлана Святлічная і Ніна Грабяшкова ў праграме «Сюжэт».
9.10--10.20 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
13.30 «Дон Кіхот Ламанцкі». Мультсерыял (Іспанія).
14.00 Іваноў, Пятроў, Сідараў і іншыя.
14.40 Дзелавая Расія.
15.05 Расія ў асобах.
15.20 Там-там навіны.
15.35 Чароўны чамадан.
15.50 «Сіротка Эні». Мультфільм.
16.20 Залежыць ад цябе.
16.35 «Дзяўчынка з заўтра». Серыял для падлеткаў (Аўстралія).
17.05 Галасуй і пераможаш!
17.20 Прагулкі для апетыту.
17.30 L-клуб.
18.15 Момант ісціны.
19.35 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.25 Ад фортэ да піяна.
20.55 Надвор'е на заўтра.
21.00 «Адшукваецца асабліва небяспечны злачынец». Маст. фільм.
22.45 Дзённік фестывалю «Ніжагародскі кірмаш».

Расійскія універсітэты
8.00 Мір вашаму дому.
8.10 Пенсіён.
8.30 «Цана скарбаў». Маст. фільм з субцітрамі.
10.00 Антрэ-соль.
10.30 СІВ. Навіны.
10.40 Сузор'е цудаў.
11.10 «Усё аб веласіпедзе». Дак. фільм. Фільм 5-ы. «Свабодныя духам».
11.30 У рабочы поўдзень.
12.00 Пяць хвілін.
12.05 Непазнаны Сусвет.
12.30 Чалавек у рыначнай эканоміцы.
13.00 Пушкінскі дом. «Чуткі аба мне». Передача 3-я.
13.25 СІВ. Навіны.
13.30 «Прыгоды Электроніка». Маст. фільм. 1-я серыя.
14.45 Музей-сядзіба «Паленава». Частка 1-я.
15.30 Тэатр маёй памяці. «Фаменка і воран». Праграма В. Смехава.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 «Муззон».
16.45 СІВ. Навіны.

НТБ
17.00 Тэніс. Уімблдон-96.
18.00 «Сёння».
18.35 Герой дня.
19.00 Маст. фільм. «Гэта жанчына ў акне...»
20.30 Голас народа.
20.40 Доктар Вугал.
21.00 «Сёння».
21.35 Час серыяла. Дэтэктывы Д. Х. Чэйза. «Рэквіем для голасу і фартэпіяна». 3-я серыя (Італія).
22.30 Часінка.
23.00 «Сёння».
23.20 Спецыяльны шахматны выпуск.
23.25 Тэніс. Уімблдон-96.

Санкт-Пецярбург
10.55, 12.55, 13.55, 14.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.05 «Першае каханне». Серыял.
13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.40 Парады садаводам.
14.05 «Вялікі чалавек». Серыял (Італія). 1-я серыя.
15.10 «Карнавал». Маст. фільм. 1-я серыя.
16.25 «Ліса і дрозд». Мультфільм.
16.40 Авертайм.
17.05 «Філасофія па філу». Серыял для падлеткаў.
17.30 Стыль жыцця.
17.45 «Свой голас». Тэлефільм.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял.
20.10 Выбіраем прэзідэнта.
20.20 Формула згоды.
20.30 «Ад першай асобы». Губернатар С-П У. А. Якаўлеў.
20.40 Тэлеслужба бяспекі. «Па-за законам».
20.55 Спартыўны агляд.
21.05 «Вялікі чалавек». Серыял (Італія). 1-я серыя.
22.15 «Ад першай асобы». Выступленні паўнамоцнага прадстаўніка прэзідэнта РФ у С-П С. А. Цыпляева.
22.25—23.33 «Васька». Маст. фільм (Расія). 1-я серыя.

Аўторак, 2 ліпеня

Беларускае тэлебачанне
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 Аўта-парк.
8.30 Абібок.
9.00 «Рэкс — верны сябар паліцэйскага». Тэлесерыял.
9.55 «Усё пра ўсё». Інфармацыйна-пазнавальная праграма.
10.20—11.00 Чацвёртае вымярэнне.
Экран — абітурыенту
13.25 Беларуская літаратура на пачатку XX стагоддзя.
13.55 Гісторыя Беларусі.
14.25 Руская літаратура.
14.55 Праграма перадач.
15.00 Навіны.
15.15 «Фліпер». Тэлесерыял для дзяцей.
15.40 Кампазітары Беларусі. У. Алоўнікаў. «Музы і гарматы».
16.45 «Пасля Перамогі». Шматсерыйны дак. фільм. Фільм чацвёрты «Ліпень вызвалення».
17.30 Музычны антракт.
17.40 Урокі Наталлі Наважылавай.
18.15 «Будзьце здаровы».
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная передача MTV.
18.50 Навіны з (сурдаперакладам).
19.05 «Рэкс — верны сябар паліцэйскага». Тэлесерыял.
20.05 Вертыкаль. Інтэрв'ю старшыні Брэсцкага аблвыканкома У. А. Заламая.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 «Зоркі» на экране. Людміла Касаткіна ў маст. фільме «Помні імя сваё».
23.50 «Турнір майстроў». Міжнародныя спаборніцтвы па водналыжнаму спорту.
0.15 Навіны.

ГРТ
5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.50 Навіны.
8.15 «Сакрэт трапіканкі».
9.05 У свеце жывёл.
9.40 «Смехапанарама».
10.10 «У некаторым царстве». Мультфільм.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір».
14.20 «Рыцар Адважнае Сэрца».
14.45 Квар'етэ «Вясёлая квампанія».
14.55 Мульціtролія.
15.10 Чароўны свет, або Сінема.
15.40 «Элен і хлопцы».
16.05 ...Да шаснаццаці і старэй.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 «Сакрэт трапіканкі».
18.10 Час пік.
18.45 «Пад знакам скарпіёна». 3-я серыя.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 «Пад знакам скарпіёна». 4-я серыя.
22.00 «Да і пасля». Вядучы У. Малчанаў.
23.05 «Той самы Мюнхгаўзен».

Канал «Расія»
8.00 L-клуб.
8.45 Музыка ўсіх пакаленняў.
9.00 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
9.55--10.20 Кліп-антракт.
13.30 «Дон Кіхот Ламанцкі». Мультсерыял (Іспанія).
14.00 Іваноў, Пятроў, Сідараў і інш.
14.40 Дзелавая Расія.
15.05 Расія ў тварах.
15.20 Там-там навіны.
15.35 Вясёлы вецер.
15.50 Каляндар.
16.20 «Шумнае плаванне». Мультфільм.
16.35 Залежыць ад цябе.
16.50 «Дзяўчынка з заўтра». Серыял для падлеткаў (Аўстралія).
17.20 Тэлечасопіс «Здароўе».
17.30 Свая гульня.
18.00 Надзвычайны канал.
18.25 Нічога, акрамя.
18.40 «Цёмная» для Я. Сідарава.
19.35 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.30 Джэнтльмен-шоу.
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 «Каўказская палонніца, ці Новыя прыгоды Шурыка». Маст. фільм.
22.35 Дзённік фестывалю «Ніжагародскі кірмаш».
23.05 Майкл Дуглас і Шарон Стоун у фільме «Асноўны інстынкт».

Расійскія універсітэты
8.00 Мір вашаму дому.
8.10 Пенсіён.
8.30 «Прагулка па эшафоту». Маст. фільм.
10.00 Антрэ-соль.
10.30 СІВ. Навіны.
10.40 Французская мова для дзяцей.
11.00 «І мама мне даруе». Мультыплікацыйны фільм.
11.10 «Усё аб веласіпедзе». Дак. фільм.
11.30 У рабочы поўдзень.
12.00 Пяць хвілін.
12.05 Аўдыторыя.
12.30 Чалавек у рыначнай эканоміцы.
13.00 Дж. Гершвін. Сімфанічная сюіта «Амерыканец у Парыжы».
13.25 СІВ. Навіны.
13.30 «Прыгоды Электроніка». Маст. фільм. 2-я серыя.
14.35 Музей-сядзіба «Паленава». Частка 2-я.
15.20 Тэатр маёй памяці. «Шчукіны сыны». Праграма В. Смехава.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 «Муззон».
16.45 СІВ. Навіны.
17.00 Тэніс. Уімблдон-96.
18.00 «Сёння».
18.35 Герой дня.
19.00 Маст. фільм «Сэніт зон».
20.45 Голас народа.
21.00 «Сёння».
21.35 Дэтэктывы Д. Х. Чэйза. «Рэквіем для голасу і фартэпіяна».
22.30 Часінка.
23.00 «Сёння».
23.20 Тэніс. Уімблдон-96.
0.15 Меламанія: «Джэніс Джоплін».

Санкт-Пецярбург
11.50 Праграма перадач.
11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 16.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.05 «Першае каханне». Серыял.
13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.40 Парады садаводам.
14.05 «Вялікі чалавек». Серыял.
15.10 «Карнавал». Маст. фільм. 2-я серыя.
16.20 Паласатая музыка.
16.40 Тэлеслужба бяспекі. «Па-за законам».
17.05 «Філасофія па Філу». Серыял для падлеткаў (Францыя).
17.30 Стыль жыцця.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял.
20.15 Толькі без панікі.
20.40 Тэлеслужба бяспекі.
20.55 Спартыўны агляд.
21.05 «Вялікі чалавек». Серыял.
22.15—23.29 «Васька». Маст. фільм. 2-я серыя.

Серада, 3 ліпеня

Беларускае тэлебачанне
Дзень вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў
7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Па слядах «Сатурна», ці Права на жыццё». Тэленарыс.
9.15 «Рэкс — верны сябар паліцэйскага». Тэлесерыял.
10.10 Відзьма-нявідзьма.
11.10 «Адна ноч». Кароткаметражны мастацкі фільм Беларускага тэлебачання.
12.00 «Пасля Перамогі». Шматсерыйны дак. фільм. Фільм пяты «Дарагія мае мінчукі».
Экран — абітурыенту
13.25 Беларуская літаратура 20—30-х гадоў.
13.55 Гісторыя Беларусі ў XVII—XIX стагоддзях.
14.25 Руская літаратура.
14.55 Праграма перадач.
15.00 Навіны.
15.15 «Фліпер». Тэлесерыял для дзяцей.
15.40 «Рэйкавая вайна. Тры ўдары». Дак. фільм («Беларусьфільм»).
16.05 Да Дня вызвалення Беларусі. «Палёт». Тэлеспектакль.
17.05 «На добры лад». Перадача з Віцебска.
17.20 Шматгалоссе. «Людзі мяне ратавалі».
17.50 Музычны антракт.
18.00 «Пачатак шляху». Тэленарыс, прысвечаны памяці маршала Г. К. Жукава.
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная передача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 Канцэртны сезон. «Віртуозы Масквы» на Беларусі.
19.30 Футбол. Чэмпіянат Беларусі. «Дынама» (Мінск) — МВКЦ (Мазыр). 2-гі тайм.
20.20 «Хто гэта?» Тэлегульня.
20.25 «Дальва — сястра Хатыні». Тэленарыс.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 «Праз могілкі». Маст. фільм («Беларусьфільм»).
23.25 Да Дня вызвалення Беларусі. Песні ваенных гадоў у выкананні артыстаў тэатра і кіно.
0.10 Навіны.

ГРТ
7.00 «Трапіканка» раскрывае свае сакрэты. Тры новыя серыі.
8.15, 14.00, 17.00, 23.00. 0.00, 1.00 Навіны.
10.50 Лёс алтайскай сям'і ў фільме «Хто сказаў, што Расія заснула?..»
11.25 «Варшаўская мелодыя». Фільм-спектакль.
13.25 Спявае Сафія Ратару.
14.20 Растраповіч, Пакроўскі. «Хаваншчына» ў Вялікім.
15.20 Футбол на радзіме футбола. Еўра-96.
16.15 «Парыжскія тайны Эльдара Разанава». Робер Асейн.
17.20 Фільм Уладзіміра Хаціенкі «Люстэрка для героя».
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Навіны.
20.15 Праграма перадач.
20.30 «Юнона і Авось». Фільм-спектакль.
22.00 Час.
22.45 Прыгодніцкі фільм «Экіпаж».

Канал «Расія»
8.00 «Прапаў сябар». Маст. фільм для дзяцей.
9.10 «Санта-Барбара».
10.20 Добрай раніцы.
11.15 «Чырвоная Шапачка». Мультфільм.
11.30 Дзелавы аўтограф.
11.40 «Дом, які пабудаваў Свіфт». Маст. фільм. 1-я серыя.
12.55 Магазін нерухомасці.
13.20 «Дом, які пабудаваў Свіфт». 2-я серыя.
14.25 Астралогія кахання.
14.55 XX стагоддзе ў кадры і па-за кадрам. «Казкі нашага дзяцінства».
15.50 Экс эль мьюзік.
16.20 Спяваюць драматычныя акцёры. Міжнародны фестываль акцёрскай песні імя А. Міронава.
16.45 «Казка пра старое рэха». Мультфільм.
16.55 Футбол. Чэмпіянат Расіі. «Дынама» (Масква) — «Спартак» (Масква).
19.35 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.25 Сам сабе рэжысёр.
20.55 Прагноз надвор'я.
21.00 «Бабчын дом». На канцэрце ансамбля «Руская песня».
21.50 Дзённік фестывалю «Ніжагародскі кірмаш».
22.00, 22.30, 23.00, 23.30, 24.00, 0.30, 03.00, 04.00 Люстэрка. Спецыяльны выпуск.
22.05 «Геній». Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі.
1.00 Святлана Сарокіна і Эдуард Сагалаеў у праграме «Адкрытыя навіны».
2.30--4.46 «У горадзе Сочы цёмныя ночы». Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі.

Расійскія універсітэты
8.00 300 гадоў храму Пакрова Багародзіцы.
8.15 Песні нашага дзяцінства.
9.10 «А ці быў Кароцін?» Маст. фільм.
10.30 СІВ. Навіны.
11.50 Рускі фарфор. «Пецярбург Іны Алеўскай».
12.20 «Кентэрвільскі прывід». Мультфільм.
12.40 Канцэрт ансамбля танца «Рускія сезоны».
13.25 СІВ. Навіны.
13.30 «Прыгоды Электроніка». Маст. фільм. 3-я серыя.
14.35 Грот у Кускове.
15.10 «Агата Крысці» ў Дзяржаўнай канцэртнай зале «Расія».
16.10 «На зямлі мне блізкай і любімай». С. Ясенін.
16.35 Б. Будашкін. Канцэрт для балалайкі з аркестрам.
16.45 СІВ. Навіны.

НТБ
17.00 «Сёння».
17.05 Тэніс. Уімблдон-96.
18.00 «Сёння».
18.30 Маст. фільм «Укол парасонам» (Францыя).
20.00 «Вынікі».
21.10 Лялькі.
22.00 «Вынікі».
22.25 Маст. фільм «Аперацыя «Ы» і іншыя прыгоды Шурыка».
23.00 «Вынікі».
23.30 Маст. фільм «Іван Васільевіч мяняе прафесію».
1.00 «Вынікі». Спецыяльны выпуск.
1.30, 2.30 Лялькі.
2.00 «Вынікі».
2.35 Тэніс. Уімблдон-96.

Санкт-Пецярбург
11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 16.55, 18.55, 21.55, 23.10 Інфарм ТБ.
12.05 «Першае каханне». Серыял.
13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.40 Парады садаводам.
14.05 «Вялікі чалавек». Серыял (Італія). 3-я серыя.
15.10 «Шлях да сябе». Барыс Эйфман.
16.30 «Хто першы?» Мультфільм.
16.40, 20.40 Тэлеслужба бяспекі.
17.05 «Філасофія па Філу». Серыял для падлеткаў.
17.30 Стыль жыцця.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял.
20.15 Толькі без панікі.
20.55 Спартыўны агляд.
21.05 «Вялікі чалавек». Серыял.
22.20—23.20 Чэмпіянат Расіі па футболу. «Зеніт»—»Тэкстыльшчык» (Камышын). 2-гі тайм.

Чацвер, 4 ліпеня

Беларускае тэлебачанне
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Дубраўка». Маст. фільм.
9.30 Мультфільм «Востраў скарбаў». 1-я серыя.
10.25 «Белвідэацэнтр» прадстаўляе: «Дастоева і Дастаеўскі». Дак. фільм.
10.50—11.50 «Зорная ростань». Тэлевізійны конкурс маладых артыстаў эстрады. Фінал.
Экран — абітурыенту
13.25 Беларуская літаратура.
13.55 Гісторыя Беларусі ў XIX—XX стагоддзях.
14.25 Руская літаратура.
15.00 Навіны.
15.15 «Фліпер». Тэлесерыял для дзяцей.
15.40 «Тры браты і зялёны дракон». Мультфільм.
15.50 Куды пайсці вучыцца? Вышэйшыя навучальныя ўстановы. Прамая лінія.
16.30 Марсава поле. Праграма для вайскоўцаў.
17.00 Крэда. Новыя абутковыя прадпрыемствы на Беларусі.
17.20 Урокі Наталлі Наважылавай.
17.50 Музычны антракт.
18.00 Беларускі дом. «Свята Ефрасінні на Полацкай зямлі».
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная передача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «Рэкс — верны сябар паліцэйскага». Тэлесерыял.
20.05 Творчае аб'яднанне «Крок». «Оскар». Тэлегульня.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 «Каралева Марго». 9-я серыя.
23.05 «Крок». Міжнародны маладзёжны лагер «Дружба славян».
23.35 Каралеўскае паляванне.
0.15 Навіны.

ГРТ
5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15 Навіны.
8.15 «Сакрэт трапіканкі».
9.05 «Парыжскія тайны» Эльдара Разанава». Робер Асейн.
9.45 Клуб падарожнікаў.
10.30 Мультфільм.
10.40 Смак.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Пад дахам міру».
14.20 «Рыцар Адважнае Сэрца».
14.45 Лего-го!
15.10 Цін-Тонік.
15.40 «Элен і хлопцы».
16.05 Рок-урок.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 «Сакрэт трапіканкі».
18.10 Час пік.
18.35 Лато «Мільён».
19.00 Адзін на адзін.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 Маст. фільм «Мы з джаза».
22.25 «Абоз».
23.30 «Ліцадзеі». Фільм-канцэрт.
0.00 «Мушкецёры праз дваццаць гадоў». 1-я серыя.

Канал «Расія»
6.30 Ранішні экспрэс.
7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 23.10 Весткі.
7.20 Дзелавая Расія.
7.50 Час дзелавых людзей.
8.00 Свая гульня.
8.30 Сам сабе рэжысёр.
9.00 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
9.55 Кліп-антракт.
10.20 «Злачынства з многімі невядомымі». Маст. фільм. 1-я серыя.
11.20 Рэтра-шлягер.
11.50 «Дзеці». Дак. фільм цыкла «Час вялікіх падманаў».
12.15 Дзелавы аўтограф.
12.25 «Расія, якая гадзіна?» Дак. фільм.
12.55 Магазін нерухомасці.
13.20 «Гэй, вухнем!» Фальклорны фестываль.
13.30 «Дон Кіхот Ламанцкі». Мультсерыял (Іспанія).
14.00 Іваноў, Пятроў, Сідараў і іншыя.
14.40 Дзелавая Расія.
15.05 Расія ў тварах.
15.20 Там-там навіны.
15.50 Каляндар.
16.20, 23.25 Музыка ўсіх пакаленняў.
16.35 Залежыць ад цябе.
16.50 «Дзяўчынка з заўтра». Серыял для падлеткаў (Аўстралія).
17.20 Экспавідэа.
17.30 Раз у тыдзень.
18.00 Лідэр-прагноз.
18.25 Нічога, акрамя.
18.40 «Цёмная» для Я. Ткачэнкі.
19.35 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.30 Эх, дарогі!
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 «Чэмпіён». Маст. фільм (ЗША).
22.55 Дзённік фестывалю «Ніжагародскі кірмаш».
23.40—0.08 Арт-абстрэл.

Расійскія універсітэты
8.00 Мір вашаму дому.
8.10 Пенсіён.
8.30 «Імітатар». Маст. фільм.
10.00 Антрэ-соль.
10.30 СІВ. Навіны.
10.40 Нямецкая мова для дзяцей.
11.00 «Вышыня Тамары Быкавай». Тэлевізійны дак. фільм з цыкла «Чэмпіёны».
11.30 У рабочы поўдзень.
12.00 Пяць хвілін.
12.05 Камп'ютэрны веснік.
12.30 Чалавек у рыначнай эканоміцы.
13.00 Іграе джаз-квартэт «Амстэрдам — Масква». Перадача 2-я.
13.25 СІВ. Навіны.
13.30 «Безымянная зорка». Маст. фільм. 1-я серыя.
14.35 «Мімалётнасці».
14.45 «Дом, дзе саграваюцца сэрцы». Музей-сядзіба «Абрамцава».
15.30 Тэатр маёй памяці.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 «Муззон».
16.45 СІВ. Навіны.

НТБ
17.00 Тэніс. Уімблдон-96.
18.00 «Сёння».
18.35 Герой дня.
19.00 Маст. фільм «Граніца» (ЗША).
21.00 «Сёння».
21.35 Дэтэктывы Д. Х. Чэйза. «Грыф — птушка цярплівая». 1-я серыя.
22.30 Часінка.
23.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма. Начны выпуск.
23.20 Тэніс. Уімблдон-96.
0.20 Кіно не для ўсіх. Маст. фільм «Самбра Траорэ» (Францыя—Буркіна Фасо).

Санкт-Пецярбург
11.55, 12.55, 14.55, 16.55, 18.55, 22.00 Інфарм ТБ.
12.05 «Першае каханне». Серыял.
13.10 Тэрмін адказу сёння.
13.40 Парады садаводам.
14.05 «Вялікі чалавек». Серыял.
15.10 «Адзінка». Маст. фільм.
16.40, 20.40 Тэлеслужба бяспекі.
17.05 «Філасофія па філу». Серыял для падлеткаў.
17.30 Стыль жыцця.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял.
20.15 Толькі без панікі.
20.55 Спартыўны агляд.
21.05 «Вялікі чалавек». Серыял (Італія). 4-я серыя.
22.20—23.33 «Васька». Маст. фільм. 3-я серыя.

Пятніца, 5 ліпеня

Беларускае тэлебачанне
8.15 «Дзяўчынка і кракадзіл». Маст. фільм.
9.20 «Кароль-паршывец». Мультфільм.
9.30 «Рэкс — верны сябар паліцэйскага».
10.25—11.05 Каралеўскае паляванне.
Экран — абітурыенту
12.55 Беларуская літаратура.
13.25 Гісторыя Беларусі.
14.25 Руская літаратура.
14.55 Праграма перадач.
15.00 Навіны.
15.10 «Фліпер». Тэлесерыял для дзяцей.
15.35 Вяскоўцы.
16.05 Параграф. Праблемы скарачэння рабочых месцаў на прадпрыемствах г. Мінска.
16.35 Музычны антракт.
16.45 «Крок», «Правінцыя». Шумілінскі раён.
17.15 Майстэрня. Мастак-манументаліст Сяргей Кіруштчанка.
17.35 Кантрасты. Прававая праграма.
18.05 «Алімпійскі сілуэт». Ветразевы спорт.
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная передача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 «Рэкс — верны сябар паліцэйскага». Тэлесерыял.
19.35 «Міжнародны кур'ер». Падзеі, факты, каментарыі.
20.25 Запрашае «Дэкорум».
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 «Каралева Марго».
23.05 «12, ці На ноч гледзячы».
23.25 Акалада. Музычна-інфармацыйная праграма.
24.00 Навіны.
0.15 Мотаспорт. Супебайк. Чэмпіянат свету-96.

ГРТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.30 Навіны.
8.15 «Сакрэт трапіканкі». Серыял.
9.10 Адзін на адзін.
9.50 Іграй, гармонік любы!
10.20 Пакуль усе дома.
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Ад пятніцы да пятніцы. Займальныя сюжэты з краін Садружнасці». «Свет турызму».
14.20 «Рыцар Адважнае Сэрца».
14.45 Фільм-казка «Пасля дождычку, у чацвер...»
16.05 «Элен і хлопцы».
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 «Сакрэт трапіканкі».
18.15 Чалавек і закон.
18.45 Поле цудаў.
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 «Дэтэктыўнае агенцтва «Месяцавае святло». Серыял.
21.45 Погляд.
22.40 Лідзія Федасеева-Шукшына ў фільме «Верны руслан».
0.20 Гэта было... было...
0.40 «Мушкецёры праз дваццаць гадоў». 2-я серыя.

Канал «Расія»
9.00 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
9.55 Кліп-антракт.
10.20 Гандлёвы дом. «Ле Монці».
10.35—11.45 «Злачынства з многімі невядомымі». Маст. фільм. 2-я серыя.
13.30 «Дон Кіхот Ламанцкі». Мультсерыял (Іспанія).
14.00 Іваноў, Пятроў, Сідараў і іншыя.
14.40 Дзелавая Расія.
15.05 Расія ў тварах.
15.20 Там-там навіны.
15.35 Залаты ключык.
15.50 «Чаму кошку назвалі кошкай». Мультфільм.
16.20 Музыка на дэсерт.
16.35 Залежыць ад цябе.
16.50 «Дзяўчынка з заўтра». Серыял для падлеткаў (Аўстралія).
17.20 «Кроха» пра дзіцячыя тавары.
17.30 Подыум.
18.00 Вертыкаль.
18.25 Ананімныя субяседнікі.
19.35 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.30 Маскі-шоу.
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 Элізабет Тэйлар у фільме «Апошні раз, калі я бачыла Парыж».
23.10 Дзённік фестывалю «Ніжагародскі кірмаш».
23.40 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.55—0.33 Начное рандэву. Рэнат Ібрагімаў.

Расійскія універсітэты
8.00 Мір вашаму дому.
8.10 Пенсіён.
8.30 «Фантазёр». Фільм-балет.
10.00 Антрэ-соль.
10.30 СІВ. Навіны.
10.40 Англійская мова для дзяцей.
11.00 «Аддаць барацьбе ўсяго сябе». Тэл. дак. фільм з цыкла «Чэмпіёны».
11.30 У рабочы поўдзень.
12.00 Пяць хвілін.
12.05 Планета «Здароўе».
12.30 Чалавек у рыначнай эканоміцы.
13.00 Іграе джаз-квартэт «Амстэрдам — Масква». Перадача 3-я.
13.25 СІВ. Навіны.
13.30 «Безыменная зорка». Тэл. двухсерыйны маст. фільм. 2-я серыя.
14.35 «Ад двух да пяці». Мультыплікацыйны фільм.
14.45 Палац Варанцова ў Алупцы.
15.30 Тэатр маёй памяці. «Нешчаслівы сезон». Праграма В. Смехава.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 «Муззон». Маладзёжны музычны часопіс.
16.45 СІВ. Навіны.
17.00 Тэніс. Уімблдон-96.
18.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
18.35 Герой дня.
19.00 Рускі дэтэктыў. Маст. фільм «Дрэнь».
20.35 Голас народа.
21.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
21.35 Час серыялу. Дэтэктывы Д. Х. Чэйза. «Грыф — птушка цярплівая». 2-я серыя (Італія).
22.30 Часінка.
23.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма. Начны выпуск.
23.20 Тэніс. Уімблдон-96. Паўфінал (мужчыны).
0.45 Свет кіно. Валерыян Бароўчык. Маст. фільм «Амаральныя гісторыі» (Францыя).
2.25 Начны канал. Эратычныя шоу свету.

Санкт-Пецярбург
11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 16.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.05 «Першае каханне». Серыял.
13.10 Тэрмін адказу — сёння.
13.40 Парады садаводам.
14.05 «Парад парадаў» прадстаўляе: група «Анёл».
15.10 «Хлапчукі». Маст. фільм (Расія) (з субцітрамі на англійскай мове).
16.40, 20.40 Тэлеслужба бяспекі.
17.05 «Філасофія па філу». Серыял для падлеткаў.
17.30 Стыль жыцця.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Першае каханне». Серыял.
20.15 Толькі без панікі.
20.55 Спартыўны агляд.
21.05 «Без назвы». Гумарыстычная праграма.
21.35 Як быць каханымі.
22.10—22.51 Фарух Рузіматаў. «Жыву, пакуль лятаю».

Субота, 6 ліпеня

Беларускае тэлебачанне
8.00 Навіны.
8.15 «Сугучнасць». Перадача з Брэста.
8.35 Здароўе. «Парады адпачываючым».
9.05 Урокі Наталлі Наважылавай.
9.35 «Усё пра ўсё». Інфармацыйна-пазнавальная праграма для дзяцей.
10.00 «Ералаш». Гумарыстычны часопіс.
10.20 Беларускі мерыдыян.
10.50 С. Бекет. «У чаканні Гадо». Тэлеспектакль. Частка 1-я.
12.25 Шматгалоссе. «Споведзь душы».
12.55 С. Бекет. «У чаканні Гадо». Частка 2-я.
14.00 Калаж. Праграма для дзелавых людзей.
14.30 Еўрапейская дваццатка. Музычная праграма MTV.
15.15 Госці ў хату.
15.45 «Алі-Баба і сорак разбойнікаў». Мультфільм.
16.15 «Галасы мінуўшчыны». 1 фестываль камернай музыкі ў Нясвіжы.
17.05 Беларускі дом. Мастацка-публіцыстычная праграма.
17.45 Зорная ростань. Тэлевізійны конкурс маладых артыстаў эстрады. Фінал.
18.35 Галерэя. «Пагаворым аб нашых жаданнях».
19.10 Па вашых просьбах. «Сем крыкаў у акіяне». Маст. фільм.
20.40 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.45 «Прынц з Нью-Йорка». Маст. фільм (ЗША).
23.25 Відзьма-нявідзьма.
0.25 «Радавод». «А на гарэ — Купала...»

ГРТ
7.00 Вясёлыя гісторыі ў часопісе «Ералаш».
7.35 Фільм «Мальва».
9.00, 14.00 Навіны.
9.10 Слова пастыра. Мітрапаліт Кірыл.
9.30 Не зявай!
10.00 Ранішняя пошта.
10.35 Смак.
10.50 «Скарбы Дзяржаўнага Гістарычнага музея». Фільм 3-і.
11.20 Фільм «Сябра мой Колька!»
12.50 «Тэатр + TV». Наталля Гундарава.
13.35 Аўтамабіль і я.
14.20 Амерыка з М. Таратутам.
14.50 Бамонд.
15.10 У свеце жывёл.
15.55 Футбол. Чэмпіянат Расіі. «Спартак» (Масква) — «Тарпеда» (Масква). Трансляцыя.
18.00 «Залатая серыя». Год 1971-ы. «Сем нявест яфрэйтара Збруева».
19.45 Добрай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.45 «Дэтэктыўнае агенцтва «Месяцавае святло».
21.45 Брэйн-рынг.
22.40 Дні.
23.20 Калекцыя першага канала. Меладрама «Маланкавы перавал».
1.20 «Мушкецёры праз дваццаць гадоў». 3-я серыя.

Канал «Расія»
7.00, 13.00, 19.00, 22.00, 23.25 Весткі.
7.20 «Восень». Мультфільм.
8.00 «Элі і Джулс». Тэлесерыял (Аўстралія).
8.25, 11.50 Кліп-антракт.
8.35 Ваш партнёр.
8.45 Па вашых пісьмах.
9.15 Парламенцкі тыдзень.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Падарожжа «Інвайт».
10.30 Добрай раніцы.
11.25 21 кабінет.
12.00 Прасцей простага.
12.30 «Нататкі пра тэатр». II Міжнародны тэатральны фестываль імя А. П. Чэхава.
13.20 «Гэй, вухнем!» Фальклорны фестываль.
13.35 Дэ факта.
14.05 «Акіян». Шматсерыйны маст. фільм. 3-я серыя.
14.55 Спорт-заклад. Супергульня.
15.25 «Твар з вокладкі». Група «Іванкі».
15.40 Ток-шоу. «Бясконцае падарожжа».
16.20 «Дзве стралы». Маст. фільм.
17.50 «Бліц-воўк». Мультфільм.
18.00 Зусім сакрэтна.
19.35 Суботні вечар з Алісай Фрэйндліх.
20.55 Надвор'е на заўтра.
21.00 Праграма «А».
22.05—23.40 Зроблена ў Галівудзе. «Ва ўсім вінаваты пасыльны». Маст. фільм.

Расійскія універсітэты
8.00 Новадзявочы манастыр.
8.30 «Людзі і расліны». Дак. серыял.
9.00 Домаўладальнік.
9.15 Сем Я.
9.30 Патрэбныя рэчы.
9.50 Часопіс часопісаў.
10.00 Інфармацыйны агляд.
10.20 Пенсіён.
10.30 «Бурда модэн» прапануе.
11.00 Дарога даўжынёй у 60 гадоў.
11.30 Сіла духа.
12.00 Інфармацыйны агляд.
12.20 «Зачараваны хлопчык». Мультыплікацыйны фільм.
13.10 «З паўслова». Тэлегульня.
13.40 Інфармацыйны агляд.
14.00 Век Яўгена Святланава.
14.30 «Тайна пірамід». Дак. фільм (Францыя). Частка 1-я.
15.30 Спяваю для Вас... Група «Іванушкі», Наталі. Л. Чэрнікава.
15.40 Прафесіянал.
16.00 Інфармацыйны агляд «Навіны кіно».
16.20 Ток-шоу «Кар'ера».

НТБ
17.00 Прэм'ера дак. фільма Уладзіслава Вінаградава «Развітанне з шасцідзесятымі».
18.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
18.30 «Рэн-ТБ» прадстаўляе: «Дог-шоу. Я і мой сабака».
19.00 Тэніс Уімблдон-96. Фінал (жанчыны).
20.00 Надоечы.
20.45 Лялькі.
21.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
21.35 Прэмія «Аскар». Сільвестр Сталоне ў фільме «Рокі-1» (ЗША).
23.45 Трэцяе вока.
0.30 Начны канал. «Плэйбой».

Санкт-Пецярбург
9.15 Праграма перадач.
9.20 Стыль жыцця.
9.25 Страсці-мардасці.
9.40 Уік-энд з дэтэктывам.
10.05 «Гонар маю». Ваенны агляд.
10.25 Непазнанае.
10.55, 12.55, 18.55 Інфарм ТБ.
11.10 Ток-шоу «Наўздагад». Харэограф Барыс Эйфман.
11.40 Па ўсёй Расіі.
11.55 Мы і банк.
12.15 Яшчэ адна Расія.
12.40 Старое танга. А. Райкін.
13.10 Уік-энд з дэтэктывам. Мільён за разгадку.
13.25 «Кароль-алень». Маст. фільм.
14.35 «Песні памяці маёй». Тэлефільм.
14.55 Ва ўсіх на вачах.
15.10 Скарбы Пецярбурга.
15.25 Парадоксы гісторыі. «Жыццё нябожчыцы княгіні».
15.50 Хіт-парад хуліганаў «Пахуліганім».
16.20 «Іржавыя правады». Музычны дадатак да «Зебры».
16.55 Спартыўны агляд.
17.05 «Белыя ночы». Тэлеспектакль паводле аповесці Ф. М. Дастаеўскага.
18.40 Вялікі фестываль.
19.20 «Адзіная». Маст. фільм.
20.55 Свецкая хроніка.
21.10 «Казёл-музыкант». Мультфільм для дарослых.
21.25 Блеф-клуб.
22.05 Тэлекампакт.
22.50—0.27 «Зімні ястраб». Маст. фільм (ЗША).

Нядзеля, 7 ліпеня

Беларускае тэлебачанне
8.00 Кола часу. Ліпень. Гістарычны каляндар.
8.30 «Конан». Мультсерыял (ЗША). 28-я серыя.
8.55 Лепшыя хіты MTV.
9.25 «Казка Купалля». «Замалёўкі з мінуўшчыны».
9.50 Мінскі міжнародны марафон. Прамая трансляцыя.
10.05 Фестываль «Тэлебом» у Магілёве.
10.50 Мінскі міжнародны марафон. Прамая трансляцыя.
11.05 Мультфільм «Востраў скарбаў». 2-я серыя.
12.00 Вяршыня свету. Тэлегульня.
12.20 Мінскі міжнародны марафон. Прамая трансляцыя.
12.35 Тураб'ектыў. Падарожжа, сустрэчы, адпачынак.
12.55 Усё нармальна, мама! Забаўляльная праграма.
13.25 Аўта-парк.
13.40 Студыя «Акно». «Імгненні», «Белая каралева».
14.20 «Крок». КВЗ. Адкрыты чэмпіянат Беларусі. Чвэрцьфінал.
15.30 Таямніцы свету. «Дзікі поўдзень».
16.00 «Віншуем Вас!» Музычная праграма да 50-годдзя Мінскага трактарнага завода.
16.50 Тэатр у фатэлі.
17.30 Вяршыня свету. Тэлегульня (працяг).
17.50 Абібок.
18.20 Па вашых просьбах. «Руская рулетка». Маст. фільм.
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Спартыўны тэлекур'ер.
20.55 Навіны-ТБ.
21.10 Ток-шоу «Карамболь» з удзелам народнага артыста Беларусі М. Фінберга.
21.45 «Сінема». Арнела Муці і Уга Таньяці ў маст. фільме «Першае каханне» (Італія).
23.45 «Бархатны сезон». Музычна-забаўляльная праграма.
0.15 Футбол. Кубак УЕФА-інтэртота. «Атака-Аура» (Мінск) — «Антальяспор» (Турцыя). 2-гі тайм.

ГРТ
7.00 Тыраж «Спортлато».
7.10 «Нязнайка вучыцца». Мультфільм.
7.30 Леанід Ярмольнік у прыгодніцкім фільме «Капітан «Пілігрыма».
9.00, 14.00, 22.15 Навіны.
9.15 Бесталковыя заметкі.
9.30 Пакуль усе дома.
10.10 Ранішняя зорка.
11.00 «Служу Расіі!» Ваенны кур'ер.
11.30 Іграй, гармонік любы!
12.00 У горадзе N.
12.25 Відавочнае-неверагоднае.
12.55 «Смехапанарама». Вядучы Е. Петрасян.
13.25 «Тайны пірацкіх кладаў». Серыял.
14.20 «Праз 30 гадоў». Юбілей Дзяржаўнага тэатра класічнага балета Н. Касаткінай і В. Васільева.
15.10 Неяк раз.
15.20 Клуб падарожнікаў.
16.10 Мультфеерверк. «Амерыканскі хвост», «Прыгоды Вудзі і яго сяброў».
16.55 Шчаслівы выпадак.
17.50 Песня-96.
19.00 Час.
19.35 КНВ-96.
21.40 Футбольны агляд.
22.25 Каханне з першага погляду.
23.10 Музычная праграма MTV.
23.40 «Мушкецёры праз дваццаць гадоў». 4-я серыя.

Канал «Расія»
7.15 «Сіняя птушка». Мультфільм.
8.05 «Элі і Джулс». Тэлесерыял (Аўстралія).
8.30 Вуснамі дзіцяці.
9.00 Футбол без граніц.
9.30 Прысяга.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Рускае лато.
10.55 «Суперлёгкаатлет». Мультфільм.
11.05 Гукавая дарожка.
12.00 Працей простага.
12.30 Кніжная лаўка.
13.00, 22.40 Весткі.
13.20 «Гэй, вухнем!» Фальклорны фестываль.
13.35 Сялянскае пытанне.
14.05 «Акіян». Шматсерыйны маст. фільм. 4-я серыя.
14.55 Караоке па-руску.
15.15 У свеце жывёл.
15.45 Імперыя гульняў. «Украдзеныя жонкі».
16.40 «Казка пра Ямелю». Мультфільм.
17.00 Чароўны свет Дыснея. «Кранутыя», «Аладзін».
17.55 Рэпарцёр.
18.10 «Я смяюся, каб не заплакаць». Клара Новікава.
19.00 Люстэрка.
19.55 Надвор'е на заўтра.
20.00 «К-2» прадстаўляе: «Перпендыкулярнае кіно».
20.55 «Ніжагародскі кірмаш». Урачыстае закрыццё тэлевізійнага фестывалю мастацтваў.
21.55 Рэк-тайм.
22.10 У Ксюшы.
22.55—0.13 «Прага страсці». Маст. фільм.

Расійскія універсітэты
8.00 Дотык.
8.35 Ключавы момант.
8.45 Рытміка.
9.00 Грош у квадраце.
9.30 Карысныя парады.
9.50 Графаман.
10.00 Медыцына для вас.
10.25 Пенсіён.
10.30 «Урокі Феміды». Тэлеконкурс.
11.00 Сямейны канал.
12.00 «Зорка шэрыфа». Маст. фільм.
13.35 Хатнія выхаванцы.
13.55 Пад'ём пераваротам.
14.25 «Тайна пірамід». Дак. фільм (Францыя). Частка 2-я.
15.15 Буш-Гардон. Алле!
15.40 Кіназоркі. Анук Эме.
16.25 Дывертысмент.

НТБ
17.00 Тэніс. Уімблдон-96. Фінал (мужчыны).
18.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
18.30 Тэніс. Уімблдон-96. Фінал (мужчыны).
20.00 Вынікі.
21.10 Свет кіно. Сільвестр Сталоне ў фільме «Рокі-ІІ» (ЗША).
23.15 Дак. фільм «Шэсцьдзесят секунд, якія ўзрушаць свет» (Вялікабрытанія — Японія).

Санкт-Пецярбург
10.20 Стыль жыцця.
10.35 Увесь гэты цырк.
10.55, 12.55, 14.55, 16.55, 18.55, 20.55 Інфарм ТБ.
11.10 Асабістая справа. К. Баравой.
11.40 Яшчэ адна Расія.
12.40 Авертайм.
13.10 «Парад парадаў» прадстаўляе. Лада Дэнс.
13.40 Залаты сафіт-96.
14.30 Храм.
15.10 «Еўрамузыка» ў Партугаліі.
15.50 Дзецям пра зверанят.
16.10 Казка за казкай.
17.05 Спартыўны агляд.
17.35 «Я была шчаслівая, шчаслівая, шчаслівая». Монаспектакль народнай артысткі Е. Юнгер.
18.40 Вялікі фестываль.
19.20 «Рускі рахунак». Маст. фільм (Расія).
20.40 «Серанада». Тэлефільм.
21.10 Ноу смокінг.
21.55 Міжнародны агляд.
22.25—22.53 Гігант-шоу. Віка Цыганова.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».

Рэгістрацыйны нумар 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.

Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, В. ЖДАНКО, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканомікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, сацыяльных праблем — 68-28-69, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносінаў — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, беларускай дыяспары — 68-28-27, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Паставах — 22-400; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-31-98. ФАКС: 32-04-52, 68-28-77.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 100.288. Індэкс 63850.
Зак. № 3226.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12